

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASLO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX Stev 10 (2320)

Posilnica plačana v gotovini
Spedizione in abbon. post. 1. gr

TRST, nedelja 11. januarja 1953

ČITATELJI IN NAROČNIKI!

Kdor poravnava celoletno naročnino za
l. 1953 v znesku 3.200 lir (pri 31. t. m.
prejme v dar lepo slovensko knjigo!

Cena 25 lir

IZJAVE VELEPOSLANIKA V. POPOVIČA V WASHINGTONU

FLRJ bo proučila vsak predlog o Trstu, ki je v interesu miru

V. Popovič je izjavil, da je maršal Tito izrazil pripravljenost sestati se z De Gasperijem v tej zvezi - Komentar Tanjuga o novih imperialističnih zahtevah demokristjanskega „Giornale di Trieste“

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 10. — Danes popoldne se je začel drugi del šestega rednega zasedanja jugoslovanske ljudske skupščine. Na posebnih sejah zveznega sveta in sveta narodov so sprejeli dnevni red skupščine. Oba doma sta pretresla in sprejela predlog zakona o dopolnitvah in spremembah zakona o vojaški obveznosti. Ta zakon predvideva trajanje vojaške obveznosti in vseh suhozemskih enotah dve leti, dokler je bilo do sedaj v nekaterih enotah tri leta. Po novem zakonu bo trajal vojaški rok v mornarici tri leta, razen v enotah mornariške pešade, kjer bo krajšal na dve leti. Današnjemu zasedanju zveznega sveta ljudske skupščine je prisostvoval tudi ameriški veleposlanik George Allen. Skupščina bo nadaljevala s delom v ponedeljek, ko bo podal poročilo o predlogu ustavnega zakona predsednik sveta za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti Edvard Kardelj.

Jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Vladimir Popovič je na neuradnem sestanku z ameriškim novinarjem izjavil, da se sovjetski pritisk na Jugoslavijo ni zmanjšal. Nevarno bi bilo misliti, da se je nevarnost sovjetskega napada na Balkan sploh kaj zmanjšala. Ta nevarnost ni ne večja ne manjša od preteklega leta. Na jugoslovanskih mejah so še nadalje zbrane številne satelitske divizije, katerih pritisk na jugoslovanske meje ne popušta.

Ko je omenil tržaško vprašanje je Popovič izjavil, da je Jugoslavija pripravljena prejeti vsak predlog o vprašanju Trsta. To pripravljenost je kazala že poprej, da bi prišlo v interesu miru do kompromisa. Ne rešitve tega vprašanja. Vendar je vsak tak poskus propadel zaradi nasprotovanja italijanske vlade. Poudaril je, da je maršal Tito izrazil pripravljenost sestati se z italijanskim ministrom predsednik De Gasperijem v tej zvezi.

Popovič je dalje poudaril velik pomen razgovorov o sodelovanju med Turčijo, Grčijo in Jugoslavijo glede obrambe pred morebitnim napadom na Balkan. Prikazal je velik uspeh teh razgovorov posebno na področju skupne obrambe. Nato je Popovič obvestil novinarje, da se sedaj v teku pogajanja med ameriško in jugoslovansko vlado o programu vojaške pomoči za prihodnje finančno leto. Potrdil je, da bodo v okviru programa vojaške pomoči poslana Jugoslaviji tudi letala na reakcijski pogon.

Ko je govoril o sovražni politiki Vatikana do Jugoslavije, je Popovič poudaril, da se zdaj pred mnogimi boljšimi pogoji kot za ureditev odnosov med katoliško cerkvijo in državo. V tem smislu je tudi razložil, da ne bi omenil tržaškega vprašanja z že običajno mešanico priljubljenih hinavščin in zvižane izsiljevanja. Pri tem se je omejil na ilustracijo italijanske stališča, kar bi kazalo, da grški predstavniki v razgovorih niso pokazali mnogo razumevanja za to tezo.

De Gasperi je dejal, da je Italija enakopravna vsakemu obrambnemu sodelovanju, ki bi v okviru atlantskega pakta okrepilo učinkovitost obrambe svobodnega sveta in nadaljeval: „Prav zaradi tega se ji zdi njena dolžnost, da opozori svoje prijatelje na obstoj dejanskega stanja na svoji vzhodni meji, ki je — izven italijanske volje — škodljivo za utrditev skupne obrambe. Italija je vedno pripravljena nuditi roko Jugoslaviji, s katero ima toliko možnosti za sporazumevanje in sodelovanje na skupno gospodarsko blaginjo. Toda — je nadaljeval De Gasperi — da bi lahko sodelovali, čakamo na pravične rešitve sporov, ki nas ločijo.“

Tu je De Gasperi prekinil citiranje svoje izjave (gornje besede stoji v njegovi uradni izjavi) in dejal, da se italijanska stališča do morebitne sklenitve jugoslovanske - grške - turškega sporazuma niso spremenili. Dodal je, da bi lahko ponovil vse, kar je že povedal za zaprtimi vrati na zasedanju NATO, in ki je rekel Stefanopolis ob njunem prvem srečanju: „Načelno nismo nasprotni, naše stališče pa je absolutno logično in dosledno.“

Po tej omembi „logičnosti“ in doslednosti izsiljevanja

maršala Tita v ZDA odvisev predvsem od ameriške vlade. Izrazil pa je prepričanje, da maršal Tito ne bi imel ničesar proti takšnemu obisku. Večina katoliških duhovnikov Bosne in Hercegovine je z navdušenjem pozdravila poudarbo maršala Tita za sporazum med katoliško cerkvijo in državo. Številni katoliški duhovniki te republike so dali dopisniku Tanjuga izjave, v katerih pozdravljajo napore jugoslovanske vlade za vzpostavitev znošnih odnosov med cerkvijo in državo. Tako izjave so dali med drugim gradjanin Franci Ostojic, ki je v Fočnici Domislav Ostojic, gradjanin franciskanskega samostana v Visokem Tomazgu Simić, župnik v Kiseljaku Bosiljko Bekavac in drugi.

Generalni svet kongresa sindikatov Škotske je pozval centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije, naj pošlje svojega predstavnika na kongres sindikatov Škotske, ki bo sredi aprila letos. Iz Beograda poročajo, da bo navznoter jugoslovanskega sindikalnega zastopnika na tem kongresu nedvomno prispevala h krepitevi in utrjevanju prijateljskih vezi med sindikati obeh držav.

V Beogradu so opazili, da večerajšnji tržaški irendentistični list „Giornale di Trieste“ objavlja članek, v katerem pravi, da bi bilo treba, če ne bi mogoče drugače, uresničiti tristransko deklaracijo iz leta 1948 vsaj glede angloameriške cone STO. S tem, nadaljuje list, bi se v resnici položaj v ničemer ne spremenil, temveč bi se ustvarilo samo ravnotežje.

DE GASPERI PONAVLJA rimsko izsiljevalsko tezo

Na tiskovni konferenci v Atenah je predsednik italijanske vlade ponovil že znano tezo o zadovoljivosti italijanskih zahtev na STO kot pogoju za sodelovanje z Jugoslavijo

Grški zunanji minister Stefanopolis zanika vesti o grškem posredovanju v tržaškem vprašanju

ATENE, 10. Danes so bili v Atenah zaključeni razgovori med predsednikom italijanske vlade De Gasperijem in grškimi državljani. Na tiskovni konferenci je De Gasperi obljubil stališče italijanske vlade do vprašanja Jugoslovanske Evrope in Bliznjega vzhoda. Izjavil je, da se je predsednik grške vlade Papagos odzval njegovemu pozivu in da bo po italijanskih parlamentarnih volitvah obiskal Rim. Nadalje je rekel, da bo 19. januarja prisel v Atene italijanska trgovinska delegacija, ki se bo pogajala o trgovinskih in finančnih vprašanjih in sklenila novo trgovinsko pogodbo z Grčijo.

De Gasperi na svoji tiskovni konferenci seveda ni mogel kaj, da ne bi omenil tržaškega vprašanja z že običajno mešanico priljubljenih hinavščin in zvižane izsiljevanja. Pri tem se je omejil na ilustracijo italijanske stališča, kar bi kazalo, da grški predstavniki v razgovorih niso pokazali mnogo razumevanja za to tezo.

De Gasperi je dejal, da je Italija enakopravna vsakemu obrambnemu sodelovanju, ki bi v okviru atlantskega pakta okrepilo učinkovitost obrambe svobodnega sveta in nadaljeval: „Prav zaradi tega se ji zdi njena dolžnost, da opozori svoje prijatelje na obstoj dejanskega stanja na svoji vzhodni meji, ki je — izven italijanske volje — škodljivo za utrditev skupne obrambe. Italija je vedno pripravljena nuditi roko Jugoslaviji, s katero ima toliko možnosti za sporazumevanje in sodelovanje na skupno gospodarsko blaginjo. Toda — je nadaljeval De Gasperi — da bi lahko sodelovali, čakamo na pravične rešitve sporov, ki nas ločijo.“

Tu je De Gasperi prekinil citiranje svoje izjave (gornje besede stoji v njegovi uradni izjavi) in dejal, da se italijanska stališča do morebitne sklenitve jugoslovanske - grške - turškega sporazuma niso spremenili. Dodal je, da bi lahko ponovil vse, kar je že povedal za zaprtimi vrati na zasedanju NATO, in ki je rekel Stefanopolis ob njunem prvem srečanju: „Načelno nismo nasproti, naše stališče pa je absolutno logično in dosledno.“

Po tej omembi „logičnosti“ in doslednosti izsiljevanja

je med obema conama. Za tako akcijo bi ne bil potreben noben pristavek Jugoslavije, pripominja „Giornale“ in dodaja, da bi s tem ne bila predjudicirana dokončna rešitev tržaškega vprašanja, ki bi s pravnega stališča postalo polnoznačno nedotaknjeno.

Jezik tega lista — poudarja s tem v zvezi jugoslovanska agencija Tanjug — ne dopušta nobenih dvomov o tem, kdo so pravi avtorji vesti o umaknitvi angloameriških čet iz cone A in razdelitvi STO. Če je kdo do danes v Trstu še dvomil o virih teh vesti — pravi agencija — sedaj po takem pisanju tega lista ne more več dvomiti. Poborniki italijanskega imperializma postavljajo take zahteve, kakršne je postavil „Giornale di Trieste“. Trst je treba prepustiti Italiji, toda to ne bi bila dokončna rešitev. Trst mora služiti kot baza za nadaljnje prodiranje, kot nov „aduta“, ko se po znova odprla diplomatska igra.

Se bolj smešno pa je pisanje tega lista, da bi tak korak ene predjudiciral dokončne rešitve, Italiji bi ta klavzula služila, da pred prihodnjimi parlamentarnimi volitvami ali pa ob neki drugi udobni priložnosti postavi nove imperialistične zahteve do jugoslovanskih ozelemelj. Tržaški irendentistični tisk, ki je tudi dni pisal, da je prišla vest o umaknitvi angloameriških čet iz cone A iz Beograda, je s takim pisanjem, ki mega sebe demantiral, ko je predlagal priključitev angloameriške cone k Italiji.

(Od našega dopisnika)

RIM, 10. — Medtem ko se v Milanu nadaljuje kongres PSI, se je danes v istem mestu začelo zbiranje avtonomistov iz iste stranke, ali kot so ga začeli imenovati novinarji, „protikongres“. O avtonomističnih tendencah v PSI se govori že dalj časa, vendar je bilo težko presoditi, kako močne so, koliko pripadnikov lahko zajamejo in kakšne osebnosti so za njimi. Danes se je pokazalo, da gre za razmeroma močno skupino, v kateri niso zastopani morda samo intelektualski ne-

zadovoljevi, temveč v precejšnji meri tudi industrijski in kmetijski delavci. Poleg tega so pokazali v formulaciji resolucije, ki so jo poslali kongresu PSI, presenetljivo široko in zanesljivo orieniacijo.

Na začetku zasedanja so avtonomisti sprejeli besedilo resolucije, ki so jo poslali kongresu PSI. V začetku resolucije pravijo, da ne predstavljajo samo tovarnišev, ki so jih delegirali, temveč idealno tudi vse tiste široke sloje ljudstva, ki so od leta 1946 do danes zapustili slavno zastavo socializma, zmago in razočaranje zaradi pogubne vrste razkolov in sporov. Resolucija nadaljuje, da je vodstvo PSI hotelo vsiliti 30. kongresu stranke geslo „za socialistično alternativo“, in pravi: „Da bi lahko uresničili to socialistično rešitev, je potrebno, da je italijanska socialistična stranka neodvisna od KPI, ki je orodje ruske politike, kot se izraža s posredovanjem Kominforma. Ruska zunanja politika, ki zasleduje posebne interese ruske države in njene ekspanzionistične cilje, pomeni objektivno oviro za zmago socialistične revolucije v svetu. Socialistična alternativa je danes svetovna politika, ki jo vedno bolj konkretno izražajo najbolj napredne, svobodno organizirane skupine delavskega gibanja, od Anglije do Nemčije, od Burro do Japonske. PSI se je oddaljila od te linije, ki je tudi njena grajska d'etrea, in postaja vedno bolj izrazek kominformovske politike, pri čemer stoji na izhodu svoje moči.“

Resolucija zahteva potem uvedbo notranje discipline v PSI, popolno ločitev PSI od KPI, katerega dopuška samo sprotovanje od časa do časa o nekaterih konkretnih problemih, osamosvojitve politike socialističnih sindikatov v CGIL in preorientacijo „mirne politične stranke, upoštevajoč sedanja položaja razdelitve sveta v dva bloka. Konč-

no, posebno gniljivo pa je sledenje Marinino priznanje: „Predvsem nismo se znali prikazati vsem Slovincem fašistično bistvo titovstva.“ Glede premočevne in jeklar-skim skupnosti in obrambne skupnosti je skupščina sklenila, da bosta predsednika visoke oblasti (premog in jeklo) ter komisariata (obramba) enakovredna člana izvršnega sveta.

Po štirih letih izhajanja je kominformosko „Delo“ večeraj končno vendarle objavilo nad vse poučen članek, v katerem poroča, kaj je povedala pravična slovenskih kominformistov Marija Bernetti-Marina o porazih, ki jih njihova politika doživlja v Trstu zlasti med tržaškimi Slovinci. Gre namreč za dragoceno pri-znanje, ki je hkrati odločno zanikanje vsega tistega njihovega lastnega vsakodnevnega in usakotčenega trobenta-rija v njih lastnem glasilu, da niso bili v zadnjih štirih letih, najmanj štiri tisočkrat pora-ženi in da v Trstu ne morejo niti naj manjši uspehi. Vse to ne pomeni, da so se kominformisti v sestanku z slovenskimi aktivisti kominformistične partije postavila Marina na laž in je govorila o porabi in sloven-čisti, ki so jo izjavila, da je ena-čisti in za katere izid da jo omejenimi aktivisti odgovornosti.

„V tej borbi moramo ugo-toviti, da nismo bili v celoti kos svojim nalogam, posebno zaradi tega, ker nismo dovolj konkretno pobijali titofašizma, ki doseže še danes kak uspeh zaradi naših napak...“

No, posebno gniljivo pa je sledenje Marinino priznanje: „Predvsem nismo se znali prikazati vsem Slovincem fašistično bistvo titovstva.“ Glede premočevne in jeklar-skim skupnosti in obrambne skupnosti je skupščina sklenila, da bosta predsednika visoke oblasti (premog in jeklo) ter komisariata (obramba) enakovredna člana izvršnega sveta.

Tako tolmačenje es pravne-ga stališča je izjavlo posebno zanimanje v tržaških antie-kcionističnih političnih krogih. Zongliranje z izrazi, poudar-jajo ti krogi, naj bi zakrilo bistvo, toda bistvo je v tistem delu predloga, v katerem je rečeno, „da ni potreben pri-stavek Jugoslavije za tak ko-rak“. Italijanska diplomacija, zvesta svojim imperialističnim tradicijam, zahteva ponovno enostransko akcijo. V predlogu se vidi tudi vse farizejstvo pro-pagandne kričavosti o tako imenovanem „predlogu za raz-delitvi STO.“

Med temi je tudi resolucija, ki se nanaša na svobodo v ko-lonijah, in ena, ki določa usta-novitve stalnega urada, ki naj najde sredstva za pomoč ljud-stvu v kolonijah v Afriki, Azi-ji in drugih delih sveta v ni-ljovi borbi za neodvisnost. Druge štiri resolucije govorijo o položaju na Malaji, v Juž-ni Afriki, v Ugandi in Keniji.

V pododboru, ki se bavi z osvobodilnimi gibanji v ko-lonijah in ki je moral pripraviti zakonodavno resolucijo, so pred-stavljali Alžira, Tunizija, Bur-me, Indije in drugih afriških in azijskih dežel ter predstav-

nik socialistične internacio-nale.

Včeraj je tuniški delegat Se-lim odčit socialistični interna-cionalni, da ni pojasnila svoje-ga stališča do tuniških vpra-sanj. Pripomnil je, da bi se razvoj Tunizije lahko pospešil s pomočjo naprednih dežel. Se-lim je dalje izjavil, da se mora Tunizija nasloniti na azijske socialiste, ker da ni dobila za-dostne opore od socialistične internacionale.

Francoski delegat je pouda-ril, da se je francoska social-istična stranka vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi imela tesne zveze s socialistično interna-cionalo, Egipt in Pakistan pa sta menjala, da ni treba imeti nobene zveze s socialistično in-ternacionalo.

Prav tako je bil predložen predlog, da se v francoski social-istični stranki vedno upirala kolonializmu ter se je borila za politični in gospodarski raz-voj Tunizije. Selim pa je obto-ževal francoske in druge socia-liste, da so preveč zmerni.

Kakor že javljeno, so včeraj sprejeli resolucijo, ki jo je

predložila delegacija socia-listične stranke Indije, in ki do-luča ustanovitve posebne so-cialistične organizacije Azije. Resolucija vsebuje štiri točke: 1. Razširitev sodelovanja med socialističnimi strankami Azije, 2. Reševanje skupnih gospo-darskih vprašanj, 3. Razširitev socialistične kulture in zvez s socialističnimi strankami na svetu, 4. Navezava stikov s socialistično internacionalo.

Ta resolucija je kompromis med dvema strujama, ki sta se pojavili na konferenci. Zastopniki Izraela in Malaje so se zavzemali za ustanovitev organizacije, ki bi im

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Danes, nedelja 11. januarja
Higijski Božidar
Sonce vzhaja ob 7.44 in zahaja ob
16.42. Dolžina dneva 8.58. Luna
vzhaja ob 3.41 in zahaja ob 12.23.
Jutri, ponedeljek 12. januarja
Modest, Bodigaj

Občinski svet
Na prvi seji drugega po-
vojnege ob-
činskega
sveta v Go-
rici, ki je
bila v poned-
eljek 5. ja-
nuarja smo
doživeli po-
noven ne-
brzdani iz-
bruh sovinitizma italijanskega
goriškega malomeščanstva, ki
je preprečilo svetovalcu De-
mokratične fronte Slovencev
v Italiji, tov. Bogomilu Pavlu-
nu, uporabljanje pri delu ob-
činskega sveta naše materine
govorice. Ob tej priložnosti
je tov. Pavlin razkril lice-
mernost in neresničnost go-
vorice De Gasperijeve izjave 4.
novembra, češ da "Slovenci
lahko zahvalijo bogu, da ži-
vijo v Italiji. Obodil je na-
janejo nekulturo pošetja ob-
činskih svetovalcev, sovini-
stične večine in slabo vzgo-
jenega meščanstva in pouda-
ril našo temeljno zahtevo po
priznanju splošne slovenske
enakopravnosti, ki naj se u-
resniči kot posledica pisanih
zakonov in obljub, in ki
naj postane most družbitve
in prijateljskega sodelovanja
dveh jadranskih narodov.

Še o slovenski soli
Skoraj ob zaključku volilne
kampanje za občinske volitve
so kominformistični pu-
blisanci Bedtrame Lanza in
drugi poslali italijanski utu-

OB PRIHODU NOVEGA PREFEKTA V GORICO

Čaka ga težka, a častna naloga da popravi krivice in uveljavi pravice Slovencev

Gorica ima torej novega pre-
feka v osebi markiza Renata
de Zerbija, ki je ta teden za-
sedel svoje novo službeno me-
sto. To smo izvedeli iz itali-
janskega časopisa, ker kolikor
nam je znano, slovenski tisk ni
bil povabljen na sprejem pre-
stavnikov tiska, ki je bil v
začetku tega tedna na prefek-
turi in ga tako seveda tudi ni
mogel pozdraviti.

Novi g. prefekt je prišel v
naše mesto prav v času, ko so
naši zastopniki v občinskem
svetu zopet dvignili svoj glas
za uveljavljanje manjšinskih
prav Slovencev na Goriskem
in v vidnem pokrajini, glas, ki
je dvignil toliko hrupa v so-
vinitično razpoloženih vrstah,
ki prepone so fašističnim du-
hom in fašistično vzgojo, nika-
kor ne morejo ali ne želijo do-
umeti, da smo gorški in bene-
ški Slovenci na tej zemlji do-
moreden element, ki je živel
tukaj že takrat, ko ni bilo niti
o Italiji, niti o italijanskem na-
rodu še ne duha ne sluha in so
imeli naši predniki za svoje
sosedo Latince, Furlane ali
Longobarde.

Ni nam znano, če je g. pre-
fekt prišel tudi temu hrupu, ki
bi ga lahko primerjali s kakš-
no pustno maskarado, ko bi
ne nudil tako žalostne slike
propada tiste civilizacije, ki
naj bi s svojo dvatisočletno
tradicijo bila v vzved ostalim
deželan in ljudstvom in če se
je vprašal za njegov pravi
vzrok. Ni nam tudi še znano,
kakšno stališče do naše na-
rodne manjšine in do položaja
na Goriskem na splošno bo za-
vel novi g. prefekt kot pre-
stavniki tiste osrednje vlade, ki
je dolžna spoštovati sprejete
manjšinske obveze.

Pač pa nam je znano, da nje-
gov prednik vsa zdajnja leta
niso upoštevali želja in potreb
naše narodne manjšine in so
očividno zavzeli svoje stališče
in usmerjali svoje delo in svo-
ja poročila po navodilih ti-
stih krajevnih svetovalcev, ki
usmerjajo rimsko politiko na
Goriskem, ki so proti pomirje-
niu v naši obsejni pokrajini
proti zbliznanju z našimi sose-

di in proti učinkoviti sanaciji
našega skrahiranega gospodar-
stva, kar je zopet tako jasno
prišlo do izraza pri prvi seji
novega občinskega sveta v Go-
rici.

Zeleli bi torej, da bi novi g.
prefekt prešel s to tradicijo,
ki je prinesla naši pokrajini
doslej samo škodo na vseh
področjih, državi pa nepo-
trebno trošenje težkih milijon-
ov in morda celo milijard za
podporo nekega nemogočega
imperializma, ki smatra Slo-
vence na tej in na oni strani
še vedno za neko nižjo kolo-
nialno raso, ki bi morala slu-
žiti svojim fašističnim gos-
podarjem.

Gorica je kraj, kjer je treba
govoriti samo po italijansko;
tu ni prostora za Slovence, ki
zahtevajo svoje pravice! Tak
in podoban je bil odgovor na-
šim svetovalcem in našemu
ljudstvu od strani tistih, ki
pred nekaj leti ali nekaj deset-
letji morda še vedeli niso, da
Gorica sploh kje obstaja. V
to smer se ne sme nadaljevati
in treba bi bilo spremeniti po-
litiko v naši deželi ter napra-
viti prav na Goriskem iz slo-
venske narodne manjšine most
za zbliznanje med narodi in
državami, most, ki bo najboljša
obramba italijanske vzhodne
meje.

Za to pa bi bilo potrebno,
da se o položaju Slovencev na
Goriskem, o njihovih potrebah
in željah, g. prefekt informira
ne pri tistih svetovalcih, ki so
že doslej tako slabo obveščali
o nas njegove prednike, ampak
da se informira direktno pri
njihovih predstavnikih, pri ti-
stih, ki se boriš za obrambo
in za doseg naših pravic, ka-
tere so bile med drugim že le-
ta 1949, v posebni spomenici
DFS predložene pri predsedni-
ku vlade, ki pa doslej nanje
še ni odgovorila.

Potrebno bi bilo, da predloži
g. De Gasperiju in njegovi vla-
di nujno potrebo spremembe
manjšinske politike do vseh
Slovencev v Italiji, da nam v
okviru posebnega statuta in
toliko odlašane deželne avto-
nomije končno dodeli tiste

Občinski svetovalec DFS, tov. Suligaj, govori na I. seji občinskega sveta.

SLABI GOSPODARSKI ODNOSI Z JUGOSLAVIJO SAMO ŠKODUJEJO ITALIJANSKEMU LJUDSTVU

GORICA, 10. — Italijanska
vlada je v zadnjem času mo-
no zaostriala odnose z Jugosla-
vijo, lahko rečemo, da so po
krivdi rimski, diplomatski kro-
gov na določeni stopnji so-
vražnosti, ki se odražata tako v
političnih kakor tudi v gos-
podarskih odnosih. Ker so nam
politični odnosi med Jugosla-
vijo, Italijo in Vatikanom,
znani in njihov razvoj lahko
stalno zasledimo po časopis-
ju, je gospodarska stran v ne-
koliko večji temi. O njej se v
časopisju veliko manj piše.
Vendar se tudi tu 'aj bi je bo-
je, v katerem se, zopet po kriv-
di italijanskih vladnih orga-
nov, šibi moč gospodarskega
sodelovanja med obema drža-
vama.

Tako smo pred dnevi čitali
v uglednem italijanskem go-
spodarskem časopisu, da je v
zadnjih dneh italijanska vlada
odredila posebno uvozno do-
voljenje za uvoz živine iz Ju-
goslavije. Ta ukrep je italijanska
vlada izglasovala zato, da bi
preprečila znižanje cene živi-
ni in mesa. Najmojše je ta
ukrep zadel italijanske potroš-
nike, kajti Jugoslavija je bila
zadnja leta najmojšeji doba-
vitelj živine. Statistične pove-
do, da so uvozili v prvih lan-
skih devetih, mesecih 80 od-
stotkov živine iz Jugoslavije,
medtem ko odpade na ostale
države dobaviteljce samo 20
odstotkov.

Urepu, c potrebi posebnega
uvoznega dovoljenja italijan-
skega ministrstva za uvoz ži-
vine, se je v zadnjem času pri-
družil še ukrep, po katerem
mora vsi trgovci z lesom v
Italiji najprej zaprositi itali-
jansko ministrstvo za uvozno
dovoljenje za les. Trgovci z
lesom lahko uvozijo jugosla-
vanski les le po prejemu ta-
kega uvoznega dovoljenja, na
katerem pa je treba črpati
najmanj tri mesece, kajti ha-
bitizacija italijanske admini-
stracije vsi predobro poznano
in vemo, s kakšno polževo hi-
storijsko težavo posamezne za-
vede.

Posledice teh ukrepov ško-
dujejo zlasti italijanskim tr-
govcem in potrošnikom. Itali-
janska vlada bi se morala te-
ga zavedati in prenehati z na-
daljnjim uvajanjem takih ne-
smiselnih v gospodarski zunanji
politiki.

Poleg tega utegnemo tudi u-
krepi napraviti Italiji veliko
večjo škodo, kajti, kdo nam
more nuditi jamstvo, da bo Ju-
goslavija še nadalje stremela
po razvoju trgovine z Italijo,
ki bolj kot marsikatera druga
evropska država potrebuje ju-
goslovanske surovine?

Prav zaradi teh razlogov
svetujemo gospodarskim kro-
gom, naj vplivajo na italijan-
ske vladne oblasti, da pred-
vsem v svojem interesu in in-
teresu vsega italijanskega pre-
bivalstva stremijo po ohranitvi
trgovinske izmenjave z Ju-
goslavijo.

Opozorilo županstva
GORICA, 10. — Gorški žu-
pan sporoča, da bo pet zapo-

Nov list v Novi Gorici „Primorske novice“

GORICA, 10. — Od novega
leta izhajal v Novi Gorici list
namenjen vsem Primorcem in
Primorčankam, ki se imenuje
„Novi Gorici“, ki je prej tam
izhajal tedensko. „Primorske
novice“ bodo tudi tednik, ob-
veščale bodo svoje bralce
predvsem o gospodarski de-
javnosti in političnih dogo-
dkih na Primorskem. Nudile
bodo razna kmetijska navodi-
la, obveščale pa bodo tudi o
važnejših političnih, kulturnih
in športnih dogodkih v svetu.

Vsak naročnik „Primorskih
novic“ bo zavarovan v prime-
ru smrti za 10.000 din, za po-
polno invalidnino pa 20.000
din. Naročnina za Jugoslavijo
je 270 din, letno za inozemstvo
pa 600 din. Prav gotovo bo
Goričane še naprej kot do
sedaj zanimalo življenje naših
bratov v svobodni domovini in
bodo tudi v stari Gorici „Pri-
morske novice“ našle svoje čit-
telje in naročnike.

Novemu listu želimo, da bi
se lepo razvil in uspeval.

Prispevek trgovcev za zmsko pomoč

GORICA, 10. — Na sedežu
Zveze trgovcev za gorško po-
krajino so dale svoj prispevek
v sklad za zmsko pomoč brez-
poselnim sledeče tvede: Ru-
dolf Terpin 1000 lir; Bratje
Mattioni 1000; uslužbeni
tvede: Mattioni: Gretti Demo-
sten 900, Alfred Resemini 1000
Fides Francan 800, Julijan Cu-
bej 85, Francan 800, Roman
Blansen 500, Roman Tre-
vitan 500, Julijan Chitarro 800;
Kotlariška knjigarna in usluž-
beni 4000; Ivan Kustrin 1000;
Angel Kodrič 500; Julijana
Bonnes 3000 lir.

Obnovitev osebnih izkenc

GORICA, 10. Gorisko župan-
stvo sporoča, da po čl. 3 za-
kona o javni varnosti, imajo
osebne izkaznice veljavnost
treh let. Zaradi tega jo morajo
vsi oni, katerim je zapadla
veljavnost osebne izkaznice ta-
koj obnoviti.

Ustanovitev komisije, ki bo
preučevala upravljanje brez-
poselnosti, je vsakomur poznan
korak. Do sedaj, to je 7 let po
brezposelnosti, niso oblasti, ki
se ukvarjajo z delovnimi pro-
blemi, še nikoli metodno
preučile problema brezposel-
nosti in niso skušale omiliti
brezposelnosti z bistvim odde-
lom del v ekonomiji, ki mu je
stredila ustanova SELAD ter z
raznimi rekvalifikacijskimi te-
čajmi za starejše delavce in
mladince, toda vsi to je bilo
premalom, Lani so k temu do-
dali še prispevke oblasti delo-
dalcev, ki bi zaposlili vajen-
ci, s čimer se je okoristilo pre-
cej delodajalcev, saj so na ta
način zaposlili okoli 1.000 ml-
dincev in mladink; toda vse
to je zlasti v pogledu brezpo-
selne mladine še vse premalo.

Komisija pa mora tudi
preučiti upravljanje zaposlitve
delavcev, ki prihajajo v Trst
delat iz Furlanije, kar velja

Važno opozorilo

o olajšavah za vključenje
kupoprodajnih pogodb za
zemljišča

VIDEM — Kmetijsko na-
dornstvo opozarja vse kmete
na zakon št. 2362, ki je bil ob-
javljen 24. decembra 1952, in
ki določa znatne olajšave za
plačevanje raznih pristojbin
pri nakupoprodajnih pogod-
bah za zemljišča.

Zakon določa, da bodo pr-
stojbine za vključenje kupno-
prodajnih pogodb za zemljišča
znižane na eno desetino in to
za dobo treh let od 20. marca
1952 dalje.

Pogoji pa so naslednji: kupec
mora biti oseba, ki se bavi z
obdelovanjem zemlje; da ne
posedeje že drugih zemljišč, ali
pa da nakupi nova zemljišča
za arondacijo ali povečanje
površine, če mu ta ne zadostu-
je za zaposlitev delovne sile
svoje družine; prodano zemlji-
šče mora odgovarjati pogojem
za ustanovitev posestva glede
kulturne in dohodkov; da ni ku-
pec v dveh letih pred sklepa-
njem pogodbe prodal kakšnega
zemljišča, razen posebnih pri-
merov in v okolčinah, ki jih
bo proučila pokrajinska komi-
sija, to pa samo v primeru, da
je prodal zemljišča nad 1 ha
površine.

Prošnje je treba poslati na
pokrajinsko komisijo pri kme-
tijskem nadornstvu (Commissio-
ne provinciale dell'agricol-
tura).

KINO

VERDI, 15: „Črna peresa“, C.
Pilotto.

VITTORIA, 15: „Svet v mojem
objemu“, G. Peck in A. Blyth.

CENTRALE, 15: „Dvoboj v
praizidu“, A. Smith in R.
Widmark.

MODERNO, 15: „Sabu, tatinski
prince“, V. de Sica in M. Mer-
cader.

STANDREZ, 18, in 20:15: „Ka-
tarina Velika“, D. Fairbanks
in E. Bergner.

PROSLOVAN — PADRICE
priredi v ponedeljek 12.
t. m. ob 20. uri v dru-
štveni dvorani

CANKARJEV VEČER

ori katerem bodo sodelo-
vali tržaški visokošolci z
uvidno besedo, recitaci-
jami in čtenjem iz Can-
karjevih del. Predvajal
bo film „Ivan Cankar“.

Clani društva so vjudno
vabljeni na kulturni ve-
čer, kjer bodo spoznavali
našega velikega Cankarja.

KNJIZNICARJI IN DRU- STVENI GOSPODARJI

Oskrbite svojim članom
prireditve zimske večere s
tem, da jim nudite „PRI-
MORSKI DNEVNIK“, Najbolje, da se nanj kar
naročite.

Naročbe za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

Obnova za Jugoslavijo

„PRIMORSKI DNEVNIK“
stane:
posamezna št. din. 10.—
mesečna naroč. n 210.—

Naroča se pri:
AGENCIJI
DEMOKR. INOZ. TISKA
Ljubljana - Trg revolucije
19 - Pošta, p. 198 -
Tel. 20-009.

Naročnine vplačate na
tek, račun št. 606-90332-7.

ČITATELJEM

Zelja velike večine naših
čitateljev je, da bi jim
nas Dnevnik omogočil
spremljanje dnevnih
dogodkov ne samo v
Trstu ampak tudi v Go-
rici in Benški Sloveniji.

Zato bo s torkovo številko
(13. t. m.) „Dnevnik
Slovencev v Italiji“, ki
je do sedaj izhajal v
posebnih izdajah za Goriko
in Benško Slovenijo, iz-
hajal na četrti strani, ka-
kor je bilo to že pred
enim letom.

UREDNIŠTVO

di pismo zahtevo po uzako-
nitvi slovenskih sol. Namen
tega koraka je bil tako pro-
zoren, da ga je moral stene-
ri Slovenec na prv pogled
pravilno presoditi in ga po-
staviti v okvir splošne komi-
nformistične predvolilne va-
be za slovenske glasove. In
ker je napredna slovenska
javnost na Goriskem ta nji-
hovo postopek razkrinkala in
ga odločno zavrnila kot ne-
pravilno špekulacijo, so se po-
novno naši kominformistični
puščani in zakrivalci, da so
zopet tisočstotni tisti, ki še ved-
no rovarijo proti slovenskim
solam na Goriskem.

Ker so že tako pogumni v
dajanju kategoriziranih izjav,
jih pozivamo, naj nam odgo-
vorijo, zakaj se niso sloven-
ski kominformistični puščani
in sam Vidali v Trstu zauze-
li za propadajočo slovenske
sole v Miljskih hribih, ki
spadajo pod kominformisti-
no miljsko občino? Odgovori-
jo pa naj nam nadalje, zakaj
niso na goriskem občinskem
svetu kominformistični svetova-
lci niti podprli zahtev
slovenskih občinskih svetova-
lcev, ampak so nasprotovali
in uporabili slovenske jezika
na občinskem svetu (primer
Postetto) in so prav v zad-
njem času v kominformistični
„Enitni“ naglasili, da občin-
ski svet ni primeren za po-
stavljajanje zahtev po uzako-
nitvi slovenskega šolstva, za-
hitev, ki so jih tudi predstavi-
niki malomeščanskega šoviniz-
ma v občinskem svetu zav-
rnili z opravičelom, anon lu-
gi a procedere.

Podjetje Ribi

Namisto da bi goriska ob-
čina prevzela upravo nad av-
toprevoznim podjetjem Ribi
in z njegovimi dohodki mi-
lišta finančne vrzeli, ki iz leta
v leto grozeče zvevajo iz pa-
vinskega občinskega obraču-
na, je svojčas prav to upra-
vo dala v roke zasebnikom,
ki so si nabrali lepe vsote
denarja. Prvi dneji je avto-
prevoznico podjetje Ribi znova
povišalo vozino na zunanjih
prograh, kar je povzročilo
med prebivalstvom veliko o-
gorčenje zlasti še, ker vozijo
Ribijevci avtobusi z bencinom
proste cone, ki je nad polo-
vico cenejši od bencina v
prosti prodaji.

Podjetje Ribi

Namisto da bi goriska ob-
čina prevzela upravo nad av-
toprevoznim podjetjem Ribi
in z njegovimi dohodki mi-
lišta finančne vrzeli, ki iz leta
v leto grozeče zvevajo iz pa-
vinskega občinskega obraču-
na, je svojčas prav to upra-
vo dala v roke zasebnikom,
ki so si nabrali lepe vsote
denarja. Prvi dneji je avto-
prevoznico podjetje Ribi znova
povišalo vozino na zunanjih
prograh, kar je povzročilo
med prebivalstvom veliko o-
gorčenje zlasti še, ker vozijo
Ribijevci avtobusi z bencinom
proste cone, ki je nad polo-
vico cenejši od bencina v
prosti prodaji.

Podjetje Ribi

Namisto da bi goriska ob-
čina prevzela upravo nad av-
toprevoznim podjetjem Ribi
in z njegovimi dohodki mi-
lišta finančne vrzeli, ki iz leta
v leto grozeče zvevajo iz pa-
vinskega občinskega obraču-
na, je svojčas prav to upra-
vo dala v roke zasebnikom,
ki so si nabrali lepe vsote
denarja. Prvi dneji je avto-
prevoznico podjetje Ribi znova
povišalo vozino na zunanjih
prograh, kar je povzročilo
med prebivalstvom veliko o-
gorčenje zlasti še, ker vozijo
Ribijevci avtobusi z bencinom
proste cone, ki je nad polo-
vico cenejši od bencina v
prosti prodaji.

Podjetje Ribi

Namisto da bi goriska ob-
čina prevzela upravo nad av-
toprevoznim podjetjem Ribi
in z njegovimi dohodki mi-
lišta finančne vrzeli, ki iz leta
v leto grozeče zvevajo iz pa-
vinskega občinskega obraču-
na, je svojčas prav to upra-
vo dala v roke zasebnikom,
ki so si nabrali lepe vsote
denarja. Prvi dneji je avto-
prevoznico podjetje Ribi znova
povišalo vozino na zunanjih
prograh, kar je povzročilo
med prebivalstvom veliko o-
gorčenje zlasti še, ker vozijo
Ribijevci avtobusi z bencinom
proste cone, ki je nad polo-
vico cenejši od bencina v
prosti prodaji.

Podjetje Ribi

Namisto da bi goriska ob-
čina prevzela upravo nad av-
toprevoznim podjetjem Ribi
in z njegovimi dohodki mi-
lišta finančne vrzeli, ki iz leta
v leto grozeče zvevajo iz pa-
vinskega občinskega obraču-
na, je svojčas prav to upra-
vo dala v roke zasebnikom,
ki so si nabrali lepe vsote
denarja. Prvi dneji je avto-
prevoznico podjetje Ribi znova
povišalo vozino na zunanjih
prograh, kar je povzročilo
med prebivalstvom veliko o-
gorčenje zlasti še, ker vozijo
Ribijevci avtobusi z

JOHN GALSWORTHY

Raztrgani čevlji

Nedeljska črtica

Igralec Gilbert Gaister, ki je bil šest mesecev brez posla, je šel okrog po dvorani, v nekem mestu na Vzhodni obali. Bil je dan po predstavi »Prijateljstvo« in v zadnjem dejanju igral vlogo dr. Dominika. Vedel je, da mu plača starih funtov na teden ne more popraviti imovinskega stanja, vendar se mu je kljub temu v njegovo holo vrnila veselost človeka, ki je našel radost v prihodnosti.

Natalen si je monokel in se ustavlja pred lokalom trgovca z ribami; s sablino namaznikom se je zabavala v jastog. Kje je to tisti čas, ko ga je jedel zadnjič? Nekatere si ga lahko privoščijo in pri tem nič ne žrtujejo; toda to naslavljanje ni bilo tako močno, da bi ga zažaložilo ali čisto. Krenil je dalje in se ustavil pred krojačim izdelom. V izloženem oknu je razen pravega volnena blaga, iz katerega si je v duhu predstavljala svojo obleko, videl tudi sebe v obnošeni rjavi obleki, ki si jo je spopadla v igro. »Natalen!« Morda ni bilo to pred vojnjo. V tem premetnem mestu je sonce sijalo vse preveč močno, tako da so šivci, gumbice, sledovi kolen in komolcev neumisljeno izstopali. Kljub temu pa je občutil senca utika na sed boji, ko se mu je v steklu odražala slika človeka, ki je dolga jedel le dokrat na dan z monoklom, tepo za tobakom in na mehko, temno oko in v barvnemstvenem ključku, ki je rešil pri predstavi »Simonova solanija« leta 1912. Odkril se je: v tisti je videl svoj, emeche blancha (francoski: beli pramen las op. preu.) stvar, ki je še ni popolnoma opazil. Je bil ta nezgodni dobitnik le za četrtek konca? Ta pramen začel na desni strani je bil dobro viden v njegovih črnih lasih, nad temnim obrazom, ki je bil pri Gilbertu Gaisterju vedno zanimivo. Govorilo se je, da posledica atrofije — nekake stiva, vzrok, da je temu vojna ali črna hrana, ali pa delo. Delo, ki je bil vreden se je zdel samemu sebi, lahko tudi, vendar...

Sel je dalje in razdelo se mu je, da je šel mimo nekakega znanca. Obrnil se je tudi neki odrasli, stojič in okrogel obraz, z izrazom angelškega spoznavanja, kakor ga je videl pred leti. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Poglej ga no, Bryce Green!«

»Gaister! Saj to ste vi! Nisem vas videl vse, odkar ste zapustili naš tabor. Se spominjate, kako noro smo se zabavali s predstavo »Uloviš pisalnice? Pri bogu, Vesel sem, da vas vidim! Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Poglej ga no, Bryce Green!«

»Pazite ta lokal! Vstopite v Phila, očitali sta Gaisterja, mogoče pravičarja za mene, potem pa kavljarja. Gospod Gaister gostuje v našem mestu, morate ga iti pogledati!«

Dekle, ki je prineslo cocktail in kavjar, ga je pogledala s svojimi modrimi očmi, v katerih je bilo polno zanimanja. Sijajno — saj je bil izobčen polnih šest mesecev!

»Pa to ni nobena vloga, se je branil vzel sem jo samo zato, da izpolnim praznino in pod njegovim prsnikom je slišal glas: »Tudi tu ne bo dolgo prazno!«

»Niste s seboj svoj cocktail, Gaister?«

In Gaister je zamrmral: »Rad imam jastog!«

»Tukaj so zelo lepi in veliki, kako je z vami, Gaister?«

»Strahno sem vesel; da vas vidim — bili ste edini pravi igralci, ki smo ga imeli!«

»Hvala, je rekel Gaister, edno mi gre. Sam pa si je mislil: »Prekleto dilantisti si še ampak uspešno si pripravili človeka!«

»Sedite, prosim. Natak, prinesite dobrega, velikega jastoga in solate; potem se — no — goveji zrezek s hrustljavo zapčenim krompirjem in steklenico mojega posebnega renskega vina. Ah! in omlat z rumom; veliki rum in sladkorja. Razumete?«

Gaister si je mislil: »Razumem, hvala bogu, pa še kako razumem!«

Sedla sta si eden nasproti drugemu, za eno izmed dveh mizic v posebni, majhni sobi.

»Na vaše zdravje!« je vzkliknil Bryce Green.

»Na vaše!« je odgovoril Gaister.

Oh! huj vprašanja se je res začel. Z nosu je vzel mono-eti, dahlil nani in ko je govoril, ga je skrbno bral ob rob prta.

Pravzaprav na najstrašnejših.

»Hm! Das spregovori Bryce Green, enobene ni, ki

bi imel v sebi troho genialnosti, kaj ne?«

Gaister si je pa mislil: »Enobene ni, ki bi imel denar!«

»Ste igrali kako veliko vlogo? V igri »Uloviš pisalnice« ste bili strašno dobri!«

»Ni posebnega. Bil sem — večkrat brez posla!«

»Ah! je vzdihnil Bryce Green, eglej! Imate radi črke?«

»Hvala, nisem izbirčen!«

Jesti, jesti — vse dokler ga ne bodo hlače zatisale okrog pasu. Kakšna pojedina! Jezik se mu je razveselil v poplavo besedi — o dramo, o muziko, o umetnosti; bilo so prijetne in kritične besede vspodbujale od okroglih oči gostilničarja.

»Gaister, pri bogu, dobiti ste emeche blancha tega nisem prej nikoli opazil!«

»Meche blancha me zelo zanima. Nikarite misliti, da sem kak neosane — se je ta pramen kmalu pojavil!«

»Ena, sčasoma!«

»Ena kako si vi to razlagate?«

»Pogledajte stradanje mu je že izšlo na jeziku, pa je samo skomignil!«

»Nekaj izrednega se mi zdi ta emeche blancha. Hočete se omlat? Večkrat mi je žal, da se nisem posvetil odru. Sijajno življenje je to, če ima človek talent, kakor ga imate vi!«

»Sijejete?«

»Pokladina se kakšno cigareto! Natak! prinesite kavo in cigarete. Zvečer pridem, in vas ostim. Upam, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Sijajno življenje! Smeh in odobravanje »ekracija« gospoda Gaisterja je bila v vsakem pogledu popolna; njegov... in njegov... so v pravem duhu!«

»Iskalo dima ga je priključilo. Bryce Green, je izšel iz cigarete, odprl nekoliko usta, zapil svoje okrogle oči v neki predmet nad podom, ki je gledal iznad roba namiznega prta. Da si ni spekel ustnic? Vse so mu trepetale, pogledal je močnejše, vendar ni rekel ničesar. Vse to je bilo v njegovem pogledu, ki je bil vreden sebi, lahko tudi, vendar...

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

»Prosim vas, dragi prijatelji, ne mislite, da sem živ. Ampak, da niste nekako — no — no v denarnih stiskah! Hočem reči — če sem vam lahko vsaj malo na uslugo, nikarite se braniti! Stavim, da boste ostali tu vsaj še teden dni!«

Njegova oči pri pogledu na Gaisterja so sledile njegov postel. In nad preprogo je tudi on videl — svoj čevlji. Nalanko se je zibal, sedel, postal, nazaj pod noge, raztrgan, vseh mestih: prav izredno in v zaklani. Prav izredno. Vedel je, da to. Bili so čevlji, ki so mu ostali od vloge Bertija Gaisterja v »Napetostni« stiski, ki jo je igral tik pred vojnjo. Delati stih predstavlja, se je okrenil.

Pred 10 leti v Bihaču prvi kongres USAOJ

Kako je potekal prvi antifašistični kongres mladine Jugoslavije - 365 delegatov, ki so zastopali okoli 100.000 mladih antifašistov - Mnogi med njimi so se prebijali stotine kilometrov z orožjem v roki skozi okupirano ozemlje

Dvajsetega novembra 1942. leta je pripravljali odbor Prvega kongresa izdal proglas. Z njim so mladi ljudje — borci slavnih proletarskih brigad in partizanskih odredov, politični delavci in zaledaji, ilegalni delavci iz okupiranih delov Jugoslavije in drugi — seznanili mladino Jugoslavije s sklicanjem prvega kongresa.

Sedemindvajsetega decembra 1942. leta je v komaj osvobojenem Bihaču prišel z delom prvi antifašistični kongres mladine Jugoslavije. Kongres je prisostvovalo 365 delegatov z osvobojenega in neosvobojenega ozemlja (od tega 123 iz vojske), ki so zastopali okoli 100.000 mladih antifašistov in domoljubov. To so bili najboljši mladih antifašistov, ki so se s seboj sličili; neustrašni, bombasti, komandirji in komandirji slavnih proletarskih brigad in drugih enot vojske, znani delavci in zaledaji in voditelji mladinskih delovnih mest — mladi delavci, kmetje, študenti in dijaki. Mnogi od njih so prehodili desetine in stotine kilometrov in se pri tem z orožjem prebijali skozi

ozemlja, ki so jih držali okupatorji in njihovi pomočniki. Mnogi so prišli pod zelo težkimi pogoji celo iz okupatorskih jabin — mest (delegat Mostarja in drugi), dva predstavnika mladine Crne gore pa sta prispela neposredno pred kongresom kot kurirja s pošto za CK KPJ in vrhovni štab in sta se pri tem morala pred najtežimi pogoji prebijati skozi okupirane predel Crne gore, Hercegovine in Bosne. Kongresu niso prisostvovali predstavniki mladine Slovenije in Makedonije in to — prvi zaradi onemogočenega prehoda preko okupiranega ozemlja v času sovražne ofenzive, drugi pa zaradi resnega stanja. V kakršnem je bilo antifašistično mladinsko gibanje. Na svečanem delu kongresa (27. decembra 1942) ki mu je predsedoval sekretar CK SKOJ, Ivo-Lola Ribar, je govoril tovariš Tito. Za njim so kongres pozdravili: za CK KPJ Aleksander Ranković, za AVNOJ dr. Ivan Ribar, AFŽ Kata Pejnovič in Kosta Nadž, kot komandant i. bosanskega korpusa.

Nato so pozdravili kongres

Kava in njen vpliv na človeka

Za odraslega človeka ni strup, nevarna pa je majhnim otrokom

Prava kava je po vojni po vsem svetu draga in zato je postrojeno znatno manjša, kakor je bila pred vojnjo. V Evropi je prišla kava okrog leta 1600 in takoj so začeli ljudje ugibati, ali je koristna ali škodljiva. — Mnogi so odločno nasprotovali njenemu uživanju. Minilo je mnogo let in še po celoti vrsti poskusov so prišli do spoznanja, da je kava sama po sebi sicer strup, da pa človeškemu organizmu v normalnih pogojih ne škoduje. A kaj so strupi in ali jih nahajamo v naravi? Koza na primer lahko poje tudi 20 gramov morfija, pa se ji ne bi nič poznalo. Solna kislina ni strup, ker jo človeški želodec nenehoma proizvelja brez škodljivega vpliva.

Ugotovitev, kaj so strupi, torej ni preprosta. Izkušnje namreč kažejo, da učinek strupov ni vedno enak. Predvsem gre za vrsto bitja, ki strup uživa. Snovi, ki kozi niso nevarne, ugnejejo biti za človeka smrtonosne ali narobe. Gre tudi za količino. Člankali ni strup v količini, v kateri kroži v človeški krvi. Študentica utegne biti nevarna, če bi je nalili človeku pet litrov v želodec. To je bil eden izmed mnogih načinov mučenja ljudi v srednjem veku. Za dojenčka pa je lahko smrtonosen že kozarec sadenice. Učinek strupa je odvisen tudi od časa, duševnega razpoloženja itd.

Kava je strup, če bi jo uživali miš. Strup je tudi za majhne otroke, ni pa strup za odraslega človeka, zlasti ne, če je ta varen. Če popijete dva človeka enaki škodljivi močne kave, bomo videli, da se bo sistem, ki je ni varen, zvišal krvni pritisk, da mu bo srce hitreje utripalo in da postane nervozen, medtem ko bo krvni pritisk drugemu padel in kava ga bo pomirila. Redno in zmerno uživanje kave ni škodljivo. Najbolj znana sestavina kave je kofein. V zrnu kave ga je 1%. Specifičnega učinka kave pa ne povzroča kofein, kajti če ga odstranimo iz nje, vpliva kava na človeka enako kakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik v Avstriji ne more poudariti, da je kava strup. Mladi zdravnik tudi socialnega zavarovanja nima, vsekakor s kofeinom.

Meja, do katere gre uživanje kave brez škode za organizem, se ne da določiti. Prebivalci velikih zahodnih mest so za kavo mnogo bolj občutljivi kakor Arabci. Na vzhodu pijejo ljudje mnogo več kave kakor na zahodu, pa ni videti na njih nobenih znakov zastrupitja. Nasprotno, izkušnje so celo pokazale, da kava človeškemu organizmu koristi. Razen užitka, ki ga ima človek od njenega vonja in okusa, širi žile v možganih, da nastane boljja cirkulacija krvi in da se čuti človek boljše, s tem da draži živčne celice, povzbuje občutljivost, krepi delovanje srca in pospešuje bitje. Izpodbija tudi želodčne žleze k močnejši temu izločanju sokov, in ledvice, da se škodljive soli hitreje in izdatneje izločajo iz krvi. To je eden najvažnejših učinkov kave.

V sedanjih razmerah noben mlad zdravnik

Od vasi do vasi

NABREŽINA

V drugi polovici decembra je bila pri nas žilavna kulturna, prosvetna in politična dejavnost: 18. (četrti) je gostoval SNG z Budakovo dramo "Mežica", ki je privabila izredno mnogo občinstva. Vaska predstava nam potrdi, da je našemu človeku potrebna duševna hrana. A kakor je to razvidno, tako je vredna graje pomanjkljivost, ki silno moti duševno bolj zrelo in dostojno občinstvo, a še bolj igralce, in to je nediscipliniranost, ki jo opazimo zlasti pri mlajših. Neumestnost misli, glasne opazke in šir, ne kažejo le da se ti gledalci niso v aliko živeli in si jo pravilno osvojili, ampak so tudi za občinstvo in igralce kot bodilja z iglo. Ni čudno, če se igralci zelo pritožujejo in pravijo, da zaradi tega ne pridejo na naš redni tako radi kot na druge. To razvado je treba s primernim poukom odpraviti.

Zelo nas je razveselilo naših srednješolcev z literarnim večerom, oziroma s čitanjem Cankarjevih del. Učenci, da nas bodo kmalu razveselili s kakšno drugo kulturno prireditvijo, saj samo pobude jim ne manjka, a kulturni dom smo zgradili predvsem v ta namen. Večkrat smo trdili, da je naša mladina, sploh in tudi nešolana, solopna in tudi nešolana, in da bi se v zimske mesce predela za mladino primerna predavanja in aktualni temami. Prav bi bilo, da bi se mladina o tem sama izrazila.

TRNOVICA

Občina nam je iz fonda za zimska dela odredila lepo vsoto za popravilo poti, predvsem tiste proti Samotrci. Sicer ni promet po tej poti posebnega pomena in so res bolj potrebne ureditve nekatere druge poti v občini, vendar bo koristno, če zvežemo ti dve vasi z dobro potjo. Seveda bo s tem nastala še večja potreba po ureditvi naše vasi, kar smo že svoječasno že opozorili. Nekdaj je bila naša vas za takratne razmere dovolj dostojno urejena, danes pa njena zunanost le odbija. Ne kliče samo cesta vasi, ampak tudi vse ceste. Res ne moremo vsemu kaj, res pa je tudi, da se vse premalo zanimamo za red in privlačnost. Moramo le pridržati splošnemu mnenju, da kdor zanemari svoj dom in s tem končno tudi sebe. Kdor se z razumom in srcem zapiči v svojo zemljo, se tega nikoli ne kesa.

PRAPROT

Naš domačin, posestnik Ludvik Gabrovce je kmalu po osovoboditvi izgubil enega sina, pred nekaj meseci svojo mater, na soboto, 27. decembra pa s pokopali njegovo ženo. Kot skoraj vse kraške žene-gospodinj, je tudi ona vse preveč živela in delala za svojo hišo in otroke in toliko manj zase. Zato je morala prerano — komaj sedemdesetletna — v grob. Velika udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bila pokojnica priljubljena. Zavedni slovenski sin lahka domača gruda, preostali — možu in hčerka naša sožalje.

ŠEMPOLAJ

V naši farni občini je bila še pred tridesetimi leti samo ena trgovina in še ta skromna zaoznanja: moka, makaroni, riž, sladkor, kava, to so bili artikli podeželskih stacionov. In danes? Kar ponuja mestna trgovina (in tudi ta je bolj bogata na olagu kot nekoč), to dobimo tudi v vaških trgovinah. Pomeni da je nekdanja skromnost le še spomin starejših in so se narasle potrebe vaščanov zaradi stalnega stika z mestom nekam zrasle z onim meščana. Zato tudi raste število trgovin po vasi. V naši fari so že tri in od novega leta imamo v Šempolaju kar dve.

Kraške vasi stelejo razmeroma veliko osredstvenikov. Tudi naša vas se lahko ponaša z lepim številom z nad sedem in pol, osem in celo skoro z devetimi krivi. V preteklih dneh pa nas je komaj nadomestilo šestdesetletni sušteršči Ivan, upokojeni železničar. Skromni in skrbni mož si je že davno zgradil skro-

KMETOVALČEVA OPRAVILA V TEM MESECU

Kmetovo delo nikoli ne počiva. Zimski čas je samo priprava na spomladansko ožvitej polj, vrtov, vinogradov

POLJEDELSTVO

Po njihah imamo ta mesec malo dela, razen da tu pa tam poglobimo njivo s tem, da izkopljemo kamenje. V obalnih krajih pa je več dela. Predvsem moramo spraviti na njive hlevski gnoj, ki ga pokrijemo z zemljo, da se ne bo ekadila, s čimer izgublja najdragja snov — dušik. Kajenje gnoj je uhajanje amoniaka v zrak. Gnoj na njivi naj bo stlačen v velikih kupih.

Ce je le mogoče, preorjimo vsaj sedaj vse njive, ki so namenjene za spomladansko setev. Nujno je potrebno, da zemlja premrzne in da se nažije zraka. Trnja, posebno pa belega, naj ne bo v bližini njiv, ki so posejane z žitom, ker prezimuje na belem trnju, ki nam napravi vsako leto mnogo škodo. Trnje nam sploh nikdar ne koristi, kot ograja, zato ga odstranimo, ker ni potrebno. Žitu potrosimo prvi obrok umetnih gnojil — nitratov.

Začni pripravljati, čistiti in odbrati semena za pomladansko setev! Ako nimas dobrega domačega semena, skrbiš še sedaj, da ga dobiš pravočasno. Pazi, da krompir ne zmrzne. V premrzli kleti ga pogriji z vrečami, slannatimi odejami itd. Če krompir gnije, prebriži ga večkrat in gnilega odstrani. Prav tako ravnaj s pesom, korenjem in repo. Zimski čas je tudi zelo primeren za popravilo raznega orodja.

TRAVNISTVO

Ker je zima ugodna in travniška tla niso še zamrznila, je sedaj najugodnejši čas bratati z mahom porasle travnike in senožeti; dobro je tudi raz-

ZIVINOREJA

V hlevu moramo paziti predvsem na zdravje živine. Zdrav zrak je živini nujno potreben. Najprimernejša hlevska toplota za krave in prašiče, za teleta in piske je 15 do 18 stop. C. Konjem, mlademu govedu in ovcam prija tudi nekoliko nižja hlevska toplota, ako je hlevski zrak suh in ležišče dobro postlano. Hlevski zrak bo tudi vedno svež in dober! Z pomnimo si to, da v premrzlih in umazanih hlevih porabijo živali več krmnih redilnih snovi, za proizvajanje in ohranitev telesne toplote. Ako ni v hlevu prezračevalnih naprav, je treba nekajkrat na dan hlev dobro prezračiti. Poleg zdravega in čistega zraka privoščiti živini tudi dovolj svetlobe, ki mora prihajati iz hlevskih okna, ki so zamašena s slamo ali celo z gnojem. Za nadaljnjo rečo odbranih telet ne odstavljaj pregledov in prenašaj. Isto velja tudi za mlade prašiče.

SADJARSTVO

Pri sadnem drevju osnažiti z debel in vej mah in lišaj. Za to delo je najprimernejša jeklena ščetka. Drevju odstranimo vse nepotrebne, prelomljene in suhe veje. Paziti moramo, da ne napravimo pri tem opravilu prevelikih ran, ki se ne bi kmalu zacelile. Zima je najprimernejši čas za uničevanje škodljivcev, ker jih v tem času na golem drevju najlaže opazimo. Sadno drevje škropimo z drevesnim karbolinjem, in sicer vzamemo na 10 litrov vode 3/4 do 1 kg. Drugo zelo uspešno sredstvo je tobacični izvleček, katerega uporabljamo v 1-odstotni raztopini. Nadalje lahko uporabimo antiparazit, dendrin, arborin in pa koloidali. Za škropljenje uporabljamo škroplilnice, najboljše majirane, in pokropimo vse drevo. S tem bomo uničili zelo mnogo zalege raznih gosenic, ki so največji sovražniki našega sadnega drevja. Debelo in večje veje pa namažemo z 1-odstotno raztopino zelene galice, ki čenemogoča razvoj raznih gliv in lišajev. Tudi na gnojenje sadnega drevja ne smemo pozabiti, kajti drevo, kot vsako drugo živo bitje, ne more raz-

PRO-LAKTIN

ki nadomestuje mleko

Za vzrejo mladih živali, posebno telet, imamo danes na trgu številne pripravke, ki naj bi nadomestili naravno mleko. Med njimi spada tudi PRO-LAKTIN, ki v vsaki pogledni nadomešča celo mleko; je razredčen, laže prebavljiv, bolj tečen in kar je najvažnejše, je bolj ekonomičen kot mleko!

VRSTE SADJA

Nizka piramida in vrsta sadja (v m)	Strednje in visoke piramide (v m)	Strednje in visoke piramide (v m)
(Razdalje v metrih)		
Cešnje in višnje	5-6	8-10
Breskve	4-5	6-8
Marlice in mandeljne	5-6	6-8
Cepšje in renjo	5-6	6-8
Hruške na kutini	3-4	5-6
Hruške na kut. (močno obrez.)	1-2	2-3
Hruške na divjaku	5-8	6-10
Jablane na divjaku	6-8	8-12
Jablane na paradajzevcu	2-5	—
Kaki jabolka	6-8	8-10
Oreh	—	10-15

PRIPRAVE

TIK PRED SADITVIJO

Se pred saditvijo sadnih dreves zabijemo v vsako jamo primeren kol. Ta naj bo dovolj močan in dolg ter naj se globoko v neprekozano zemljo, da bo trdno držal k njemu privezanemu drevescu. Kolje namakamo pred uporabo najboljše dokler so še sveži ali mokri, več dni, v 5-6% vodni raztopini modre galice, ali pa jih dobro ožgemo na ognju vsaj do višine, ki bo v zemlji, in še 20 do 30 cm višje. Tako obvarujemo kole pred gnilobo, dokler se drevesa dobro ne vrastejo. Ob jami si pripravimo vsako drevesno jamo brevice izdelane gnoj, ali pa za dve do tri lopate predelane mešanice ali kompost. Način priprave dobrega mešanice na kmetiji pa bomo opisali ob drugi priložnosti.

SADITEV DREVESCA

Drevesce, ki ga hočemo vsaditi, vzamemo v levo roko, Z desno pa držimo ostre škarje za obrezovanje dreves (ali trti) in obrežemo drevescu korenine za vsako drevesno jamo brevice izdelane gnoj, ali pa za dve do tri lopate predelane mešanice ali kompost. Način priprave dobrega mešanice na kmetiji pa bomo opisali ob drugi priložnosti.

SEVERNA AFRIKA

Svojega največjega rekordnega žetev pšenice, v prvi vrsti francoska Severna Afrika.

V Avstraliji je letošnja žetev pšenice s svojim viškom 2 milijonov in 25.000 ton za izvoz enaka lanskemu.

IZBOLJŠANJE ZEMLJISC Z AFRIŠKIMI TRAVAMI

Poljedelsko ministrstvo ZDA poroča, da so ohranili ali izboljšali, na stotine hektarov orne zemlje in pašnikov v južnih delih Združenih držav v preteklih petdesetih letih s tem, da so jih posejali z raznimi vrstami uvoženih afriških trav in zelišč.

SEVERNA AFRIKA

Svojega največjega rekordnega žetev pšenice, v prvi vrsti francoska Severna Afrika.

V Avstraliji je letošnja žetev pšenice s svojim viškom 2 milijonov in 25.000 ton za izvoz enaka lanskemu.

IZBOLJŠANJE ZEMLJISC Z AFRIŠKIMI TRAVAMI

Poljedelsko ministrstvo ZDA poroča, da so ohranili ali izboljšali, na stotine hektarov orne zemlje in pašnikov v južnih delih Združenih držav v preteklih petdesetih letih s tem, da so jih posejali z raznimi vrstami uvoženih afriških trav in zelišč.

ZIMSKA OPRAVILA VINOGRADNIKA

Kdaj in kako sadimo sadna drevesca?

Sadna drevesca začnemo saditi že v pozni jeseni, kmalu potem ko drevescem popolnoma odpade listje, končamo pa s saditvijo zgodaj spomladi

PRIPRAVA JAM ZA SADITEV

Jame za saditev visokodebelnih in posameznih, ločenih vrst dreves, ki izkopljejo po možnosti že poleti, da se zemlja v istih dohodu saditve predstavi in prezrači ter pozimi tudi premrzne in zrahlja. Ako pa nismo utegnili napraviti prej jam, tedaj jih izkopljejo pozimi pred saditvijo. Širina jame za sadna drevesa naj znaša vsaj meter v kvadratu, globina pa od 60 do 100 cm. V težkih in globoki zemlji kopljemo bolj globoko jame, Ako pa je spodnja plast kamnita ali prodnata, tedaj se zadovoljimo z jami, ki so tudi komaj 60 cm globoke. V takem primeru pa povečamo jame v širino.

Nabavljena sadna drevesca moramo takoj ob prejemu zagrebati na zavetnem in ne preveč gorkem mestu v tleh zemljo, ali pa v sladkovodni pesek (slan, morski pesek drevescem škoduje). Zagrebamo jih približno 30 cm globoko in pazimo, da napolni zemlja ali pesek vse prostore med koreninami, da ne ostane med njimi večjih zračnih luknj. Sicer bi se tam do časa saditve lahko razvila plesnoba, ki bi poškodovala korenine in drevesca bi se tudi posušila.

Razdalje teh jam izmerimo po sadni vrsti dreves, ki jih nameravamo vanje saditi. Pri tem opravilu se ravnamo na navadno po naslednji razpredelnici, veljavni za proste oblike dreves in za srednje rodovitno drevesa bi se tudi posušila.

Nizko debelna drevesca, ki nimajo široke krošnje, sadimo največji gosti v sadovnjak in si zanje spuštno ali žigolasto zemljo, kakor za nasad trti, oziroma vinograda. Na pašnata zemlji si malo pred saditvijo pripravimo majhne okrogle jame, ki naj merijo približno 50 cm v premeru in 40 cm globoko.

Razdalje teh jam izmerimo po sadni vrsti dreves, ki jih nameravamo vanje saditi. Pri tem opravilu se ravnamo na navadno po naslednji razpredelnici, veljavni za proste oblike dreves in za srednje rodovitno drevesa bi se tudi posušila.

Nizka piramida in vrsta sadja (v m)	Strednje in visoke piramide (v m)	Strednje in visoke piramide (v m)
(Razdalje v metrih)		
Cešnje in višnje	5-6	8-10
Breskve	4-5	6-8
Marlice in mandeljne	5-6	6-8
Cepšje in renjo	5-6	6-8
Hruške na kutini	3-4	5-6
Hruške na kut. (močno obrez.)	1-2	2-3
Hruške na divjaku	5-8	6-10
Jablane na divjaku	6-8	8-12
Jablane na paradajzevcu	2-5	—
Kaki jabolka	6-8	8-10
Oreh	—	10-15

PRIPRAVE

TIK PRED SADITVIJO

Se pred saditvijo sadnih dreves zabijemo v vsako jamo primeren kol. Ta naj bo dovolj močan in dolg ter naj se globoko v neprekozano zemljo, da bo trdno držal k njemu privezanemu drevescu. Kolje namakamo pred uporabo najboljše dokler so še sveži ali mokri, več dni, v 5-6% vodni raztopini modre galice, ali pa jih dobro ožgemo na ognju vsaj do višine, ki bo v zemlji, in še 20 do 30 cm višje. Tako obvarujemo kole pred gnilobo, dokler se drevesa dobro ne vrastejo. Ob jami si pripravimo vsako drevesno jamo brevice izdelane gnoj, ali pa za dve do tri lopate predelane mešanice ali kompost. Način priprave dobrega mešanice na kmetiji pa bomo opisali ob drugi priložnosti.

SADITEV DREVESCA

Drevesce, ki ga hočemo vsaditi, vzamemo v levo roko, Z desno pa držimo ostre škarje za obrezovanje dreves (ali trti) in obrežemo drevescu korenine za vsako drevesno jamo brevice izdelane gnoj, ali pa za dve do tri lopate predelane mešanice ali kompost. Način priprave dobrega mešanice na kmetiji pa bomo opisali ob drugi priložnosti.

SEVERNA AFRIKA

Svojega največjega rekordnega žetev pšenice, v prvi vrsti francoska Severna Afrika.

V Avstraliji je letošnja žetev pšenice s svojim viškom 2 milijonov in 25.000 ton za izvoz enaka lanskemu.

IZBOLJŠANJE ZEMLJISC Z AFRIŠKIMI TRAVAMI

Poljedelsko ministrstvo ZDA poroča, da so ohranili ali izboljšali, na stotine hektarov orne zemlje in pašnikov v južnih delih Združenih držav v preteklih petdesetih letih s tem, da so jih posejali z raznimi vrstami uvoženih afriških trav in zelišč.

Charles Dickens
179.
Prevedel prof. dr. Fr. Pradač

«Poslušajte,» je sepetal Smangle, komaj da je njegov prijatelj odšel iz sobe. «Kaj ste mi dali?»
«Pol sovražnega!» (Sovračenje = 1 funt = 240 din.) je rekel gospod Pickwick.
«Veste, on je sicer pravi prijatelj, ljubezniv fant,» je rekel gospod Smangle, «presneto prijatelj. Res, nikogar ne poznam več tak-ga, ampak? Nato je gospod Smangle umolknil in dvomljivo zmajal z glavo.
«Menda n'otete reči, da bi bilo mogoče, da si je prisvojil denar?» je rekel gospod Pickwick.
«O ne, na to se misli ni, tega nisem hotel reči, saj sem dejal, da je presneto prijatelj človek,» je rekel gospod Smangle. «Ampak misli bi, da bi se morda vendarle kdo dol pogledal, ali ni slučajno vstalil svojega ključa v vrhek ali pa v svoji pretekli anksioznosti izgubil denarja na stopnicah? Vi, gospod, akotič dol in pazite na tega gospoda, silite?»
S tem ukazom se je obrnil na majhnega, skromnega, nerazgovornega človeka, katerega zunanost je izdajala velko revščino in ki je bil ves čas sključen v postelji, očitno ves omamljen od izpremembe svojega položaja.
«Saj veste, kje je kavarna,» je rekel Smangle, «skočite to-

rej dol in recite temu gospodu, da ste prišli, da bi mu pomagali nositi vrč. Ali pa — čakajte — povem vam nekaj — povem vam, kako ga ujamemo,» je dodal in premeteno pogledal.
«Kako?» je rekel gospod Pickwick.
«Sporočimo mu, naj prinese za drobit cigar Imenitna misel. In to recite to, silite? To ne bo izgubljeno,» je nadaljeval Smangle, obrnivši se h gospodu Pickwicku. «Jaz jih pokladim.»
Ta manever je bil tako bistroumen in tako mirno izvršen, da ga gospod Pickwick ne bi hotel pokvariti, tudi če bi ga mogel. Kmalu se je gospod M.wins vrnil s sherryjem, ki ga je gospod Smangle nallil v dve majhni časi ter pripomnil, misleč nase, da gentleman v takih primerih ne sme biti izbrčen in kar se njega tiče, se ni prav nič smaroval piti iz vrča. Da bi pa pokazal družbi svojo odkritosrčnost, ji je napil ter izpraznil vrč do polovice.
Potem so bili še boljše volje in gospod Smangle je začel svoje poslušalce zabavati z raznimi romantičnimi prigodami, kater h se je tu pa tam tudi sam udeležil, ter vpletal vsako vrstne, zanimive anekdote o čistočrnem konju in bogati zidini, ki sta bila oba strašno lepa in ju je iskala gospoda in plemstvo tega kraljestva.
Ze davno, preden so bili ti elegantni izvlečki iz življenjepisa nekega gospoda končani, je legel gospod M.wins v posteljo in začel smrati, prepustil si skromnega tučca in gospoda Pickwicka popolnoma besednemu gospodu Smanglu.
Toda ta dva gospoda nikakor n'ista bila tako poučena, kakor bi bila lahko pri teh ganljivih prigodah, ki jih je pripove dal gospod Smangle. Gospod Pickwick je namreč že precej dolgo dremal, tako da je le slabo slisal pljanega moža, kako znova začenja svoj kuplet, dokler ga ni gospod Smangle nežno opozoril z vrčkom mirne volje da ob n'istvo ni ravno glasbeno razpoloženo. Potem je spet zadremal in se le motno za-

vedal, da gospod Smangle se zmerom pripoveduje dolgo storijo, katere glavni predmet je bilo to, kako je pri neki priložnosti, ki jo je obširno razkladal, opeharil nekega gospoda z menico.
DVAINSTIRIDESETO POGAVLJE
Ki dokazuje, kakor prejšnje, resničnost starega pregovora, da nesreda sezanja s prebudi in premotivirani, Vsebuje tudi neobčajno in presenetljivo sporočilo gospoda Pickwicka gospodu Samuelu Wellerju.
Ko se je gospod Pickwick drugo jutro prebudil, je bil prvi predmet, na katerega se je ozrl, Samuel Weller, ki je sedel na majhni vrni torbi in bil očitno zatopljen v opazovanje korenjaške postave vselega gospoda Smangla; ta gospod je že na pol oblečen sedel na postelji in obupno brezupno skušal s presunljivim pogledom spraviti gospoda Wellerja v zadrego. Pravimo »obupno brezupno,« ker je Sam mirno dalje opazoval cepico, noge, glavo, obraz, čevlje in brke gospoda Smangla, potem pa ga zadovoljno gledal, ne mené se za osebnost tistega gospoda Smangla bolj, kakor bi se bil menil, če bi bil gledal leseno soho ali s slamo nagačnega pajaka.
«No, ali me hočete bilje poznati?» je rekel gospod Smangle z jeznilnim izrazom.
«Prsegu b. lohka na tu, gspud,» je rekel veselo Sam.
«Ne bodite nesramni vpršio gentlemana, gospod,» je vzkliznil gospod Smangle.
«Tu tud nism,» je odgovoril Sam. «In če m boste pueval, kedr se prebudi, se um ubnašu k nem jako fino.»
Ker je čital v tej pripombi oddaljen nomen reči, da gospod Smangle ni gentleman, se je priždelil gospod Smangle strašno razjezil.
«M.wins!» je rekel jezno.

«Kaj je?» se je oglašil ta gospod s svoje postelje.
«Kdo je za vrata tale človek?»
«Res! To bi moral jaz tebe vprašati, Ali ima tu kak oprav-vek?» je zakavikal gospod M.wins zaspalo izpda odeje.
«Tak ga vrzi po stopnicah in naj se ne predreže vstati, preden prijem jazu in ga brnem!» je svetloval gospod M.wins. Po tem nasvetu je odlični gospod spet zaspal.
Ker so med tem pogovorom nedvomni znaki kazali, da nastane prepri, je smatral gospod Pickwick za potrebno, da bi posegel vmes.
«Sam!» je rekel gospod Pickwick.
«Gspud!» je odgovoril Sam.
«Se ni zgodilo od večraj nič novega?»
«N' pusebnga, gspud,» je rekel Sam in gledal brke gospoda Smangla. «Nedavno prevladajne soparne atmosfere je bil ugodn za rast plevela. S ta izjema stuje stvari se precej door.»
«Jaz bi rad vstal,» je rekel gospod Pickwick, «daj mi čisto perilo.»
Naj je imel gospod Smangle še tako soyrzane namene, so se ti takoj izpremenili, ko je začel Sam devat stvari iz torbe. Zakaj vsobina torbe ga je očitno napolnila z najboljimi mnenji ne le o gospodu Pickwicku, ampak tudi o Samu. To se je videlo iz tega, da je začel (in sicer precej glasno, da bi mogel Sam slišati) proglašati Sama za pravi original in sploh za človeka po njegovem sru. In glede gospoda Pickwicka je bila njegova naklonjenost hipoma premejnja.
«Ali bi vam mogel morda s čim postreči, dragi gospod?» je vprašal gospod Smangle.
«Ne vem, s čim. Hvala vam,» je odgovoril gospod Pickwick.
(Nadaljevanje sledi)

PRIMORSKI DNEVNIK

VREME

Vremenska napoved za danes: Ponovno oblačno vreme z možnostjo zmernejših padavin. — Temperatura brez večje spremembe. — Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je dosegla 6,5; najnižja pa 2,6 stopinj.

SMUČARSKÉ TEKME V ŠVICI

V ženski štafeti prepričljiva zmaga finskih tekmovalk

GRINDELWALD, 10. — Danes so se nadaljevale smučarske tekme v Grindelwaldu za ženske in Lauberhornu za moške. Finska je dosegla krasno zmago v štafeti 3 x 6 km za ženske. Finske tekmovalke Rantanen je takoj prevzela vodstvo, ki sta ga potem obdržali tudi njeni tovarišici Hietamies in Hahl. Tekmovalke Finske so s precejšnjim naskokom premagale svoje najbolj nevarne nasprotnice Švedinje. Najbolj individualni čas je dosegla Hahl, ki je pretekla 6 km v 29 min, 36 sek. Veliko presenečenje je pripravila tudi Nemka Elsa Amann s časom 31:52, ki je najboljši od vseh — razen finskih — tekmovalk.

Med tekmo je precej močno snežilo, kar je tekmovalke ožiralo in zlasti pravilno oziranje je postalo velik problem. Švedinje vsekakor zatirajo, da so se pri mazanju zmotile. Tek sam ni bil težaven, vinskih razlik je znašala kakih 100 m. Rezultati v štafeti so: 1. Finska (Rantanen, Hietamies, Hahl) 1:29:52; 2. Švedska 1:37:10; 3. Italija (Mus, Romanin, Tafra) 1:39:09; 4. Nemčija (Stadel, Amann, Gehring) 1:40:59; 5. Švica 1:44:17; 6. Jugoslavija (Jakopič, Birk, Kordež) 1:44:44; 7. Francija 1:45:20. Presenečena zelo dober plasman Italijank.

V slalomu je zmagala Trude Klecker (Avstrija) s časom 99,9 sek.; 2. Schmit (Francija) 101,4; 3. Minuzzo (It.) 101,7; 4. Berthod (Švica) 102,5; 5. Schoepfer (Švica) 104,4. Italijanka Maria Grazia Marchelli, ki je včeraj zmagala v smuku, je danes dvakrat padla ter zasedla šele

Norvežan Kroken zmaguje

V znanem športnem središču Obersdorfu so bile skakalne tekme na 80 m skakalnic. Zmagal je Norvežan Kroken, ki je s skokoma 65,5 m in 69 m dosegel 217 točk. Drugi je bil Avstrijec Sepp Bradl s skokoma 63,5 m in 71,5 m in 215 točk. Sledi Deplads (Norveška) in drugi.

Angleško nogometno prvenstvo

LONDON, 10. — Današnji rezultati za angleški pokal in za škotsko nogometno prvenstvo so:

III. KOLO TEKEM ZA POKAL: Arsenal - Doncaster 4:0, Aston Villa - Middlesbrough 3:1, Barnsley - Brighton 4:3, Bolton - Fulham (odločena za-

radi megle). Brentford - Leeds 2:1, Derby - Chelsea 4:4, Everton - Ipswich 3:2, Gateshead - Liverpool 1:0, Grimsby - Burnley 1:3, Halifax - Cardiff 3:1, Huddersfield - Bristol Rovers 2:0, Hull - Charlton 3:1, Leicester - Notts County 2:4, Lincoln - Southampton 1:1, Luton - Blackburn 6:1, Manchester City - Swindon 2:0, Mansfield - Notts Forest 0:1, Millwall - Manchester United 0:1, Newcastle - Swansea 0:0 (prekinjena zaradi megle v 8. minuti). Newport - Sheffield United 1:4, Oldham - Birmingham 1:3, Plymouth - Coventry 4:1, Portsmouth - Burnley 1:1, Preston - Wolverhampton 2:2, Rotherham - Colchester 2:2, Sheffield Wednesday - Blackpool 1:2, Shrewsbury - Finchley 2:0, Stoke - Wrexham 2:1, Sunderland - Scunthorpe 1:1, Tranmere - Tottenham 1:1, Watford - Thames Valley 2:1, West Ham - West Bromwich 1:4.

SKOTSKO PRVENSTVO LIGA A: Aberdeen - St. Mirren 1:2, Clyde - Airdrie 6:1, Falkirk - Dundee 2:1, Hearts - Bath Fife (odločena), Motherwell - Celtic 4:2 Queen of the south - Third Lanark 3:1, Raith - Hibernian 4:2, Rangers - Partick 2:2.

Šah Na dunajskem turnirju zmagal Bisguier

Mednarodni šahovski turnir na Dunaju, ki sta se ga udeležila tudi jugoslovanska moštra Nedeljković in Babar, je končan. Med 12 udeležencev je zmagal ameriški Bisguier, ki je zbral 9 točk. Za njim so Nedeljković 8 in pol, Stoček 7 in pol, Rabar in Gruenfeld 6 in pol, Pol 5 in pol, Beni in dr. Mendes 5 itd.

DANES IN PRIHODNJO NEDELJO NA LIVKU TEKME za prvenstvo Primorske

Zoran Zalokar zopet uspešen v Švici

Ob jutranjem soncu se obirne živske smučarske poljanje kopleje v mavričnih snežnih kristalih. Ti kraji so bili že pred vojno znani kot zimskošportni biser Primorske. Prelepa smučišča so privabljala v ta kotiček slovenske zemlje številne smučarje iz Gorice, Trsta, Beneške Slovenije, Celada, Ažle in Sempetra Slovenov ob Načiču. Tudi sosedni Furlani iz Vidma in celo smučarji iz oddaljenih Benetk so radi prihajali tja.

Vzhodno od Livka male prijazne in gostoljubne vasice, ki je v času NOB dajala zatočišče primorskim partizanom, se dviga 1245 m visoki Kuk. Po tamšnjih pobočjih trenirajo člani živskega smučarskega društva «Matajura» za prvenstvo Primorske, ki bo v vseh alpskih disciplinah na Livku v dnevi 17. in 18. januarja. Proti za veselalom bo dolga 3 km s 600 m višinske razlike.

Na Poljanah za vasjo se bodo pomerili najboljši primorski smučarski tekači na 15 km dolgi progi, ki bo tekla pa v dolgem terenu Livskega sedla. Na malem gričku za Fortinom na pripravljajo teren ob 40 metrih skakalnic, kjer bodo te dni priredili tudi med pobojema Kuka in Matajura petdnevni tečaj za skakalce in uredili 15 m skakalnice za začetnike. Za instruktorja je društvo povabilo Odoña Slabeta iz Ljubljane.

V nedeljo 11. t. m. bodo na živskih smučiščih društvene živske tekme v vseh disciplinah za udeležbo na prvenstvu Primorske. Društvo se namreč nada na tem prvenstvu ostre borbe za prva mesta v skokih, veselalomu in teku. Pričakujejo, da bo nastopilo na tekmah nad 100 tekmovalcev.

ZAGREBSKI DINAMO je od potovanja iz Zagreba skozi Frankfurt v Južno Ameriko. Od potovanja je 18 igralcev: Kralj, Majerović, brata Horvat, Crnković, brata Čajkovski, Bošković, Mantula, Lipušević, Cimencančič, Dvorčić, Osojnak, Woelfl, Benko, Cizarić in Strnad. Vode potovanja so Ivo Kolčić, Oto Hofman in trener Jasbinčič.

SPLETSKI NAJDUK se je definitivno dogovoril za gostovanje po Argentini. Turneja bo trajala mesec dni in doslej se je Hajduk pogodil za 4 tekme. Klub pa je v pogajanjih tudi za nekaj tekem v Cileju in Braziliji. Igralci bodo od potovanja 27. januarja ter prišli v Buenos Aires 3. februarja z avionom iz Rima. Moštvo bo ojačeno z nekaterimi igralci, «Crvene Zvezde», «Partizana», «Vojvodine» in «Zagreba».

KINO

V TRSTI

Rossetti, 15.00: «Bela gospa», J. Allyson, A. Kennedy. Exelsior, 14.30: «Odrske luči», Charles Chaplin. Nazionale, 15.00: «Grešnica iz S. Franciscusa», Y. De Carlo. Fenice, 15.00: «Alan, črni grof», C. Laughton, B. Karloff. Filodrammatico, 14.30: «Oddaljeni bojni», G. Cooper. Arcobaleno, 13.30: «Pesmi pol stoletja», Rascel, Pampanini. Astral, 14.30: «Rudnik kralja Salomona», S. Granger. Grattacielo (Ul. Battisti 10), 14.00: Otvoritev predstava: «Društvo», Vstopnina 250 lir.

Alabarda, 14.00: «Mala knežinja», Shirley Temple. Ariston, 14.00: «Barkleyev z Broadwaya», F. Astaire. Armonia, 14.00: «Ne klonim pred nasiljem», M. Carey, A. Smith. Aurora, 14.15: «Mirni mož», J. Wayne, M. O'Hara. Garibaldi, 14.00: «Kenguru», P. L'Amor, M. O'Hara. Ideale, 14.30: «Andaluzija», L. Mariano. Impero, 14.30: «Mirni mož», J. Wayne, M. O'Hara. Italia, 14.30: «Redca luna», Maria Frau, R. Baldini. Viale, 14.30: «Francis na akademiji», D. O'Connor.

Kino ob morju, 15.00: «Dekleta s Trga Spanija», L. Bosc. Massimo, 13.45: «Rumeni plaz», Carlson. Moderno, 14.00: «Pustolovka», G. Garson, M. Wilding. Savona, 14.00: «Montecristov meč», G. Montgomery. Secolo, 14.00: «Lepotice tekme», I. Crain, C. Wilde. Ferroviario, 14.00: «Knez in revca», E. Flynn. Vittorio Veneto, 14.00: «Tri prepovedane zgodbe», E. R. Drago. Azzurro, 14.00: «Nancy gre v Rio», J. Powell, A. Sothern. Belvedere, 14.00: «Na nekem otoku s teboj», E. Williams. Marconi, 14.00: «Veliki Carlos», Mario Lanza. Novo cine, 14.00: «Maševačeva krinka», J. Derek, A. Quinn. Odeon, 13.30: «Nedolžnost», Eleanora Rossi Drago. Radio, 14.00: «Muka preteklost», M. Laurence, C. del Poggio.

RADIO

NEDELJA, 11. januarja 1953

JUGOSLOVANSKE GOSPODARSTVA

254,6 m ali 1178 kc

8.00 Poročila. 8.15 Jutranja glasba. 8.30 Za naše kmetovalce. 9.00 Mladinska oddaja: «Lukce» in njegov skok. 9.15 Radijski dnevniki. 9.30 Pomenadnji koncert. 10.00 Poročila. 10.15 Glasba po željah. 10.30 Mrzel veter tebe žene... pisan spored slovenskih narodnih. 10.45 Z mikrofonom med našim ljudstvom. 10.50 Zablavljeni orkestri in marsikaj vmes. 11.00 Slušna igra: Ljudje na Brgu. 11.15 Melodije iz opere in filmov. 11.30 Dalmatinske, primorske in istrske narodne pesmi. 11.45 Slovenska pesem ob slovenskem Jadranu. 11.50 Večerne vesti. 12.00 Glasba za lahko noč.

TRST II.

306,1 m ali 980 kc-sek

8.00 Jutranja glasba. 8.30 Lahke melodije. 9.00 Kmetijska oddaja. 9.30 Komorna glasba. 10.00 Prenoš naše 11.15 Slušni planisti. 11.30 Oddaja za najmlajše. 12.00 Vesela glasba. 12.15 Od melodije do melodije. 12.45 Poročila. 13.00 Glasba po željah. 14.30 Lahki orkestri. 15.00 Beethoven: Koncert za klavir in orkester. 15.30 Stare melodije. 16.00 Malo za šolo — malo zares. 16.30 Romance in fantazije. 17.00 Koncert ruskih balad. 17.15 Plesna glasba. 18.10 Parada evropskih godb. 18.25 Koncert pianista Gabriella Devetaka. 19.00 Iz filmskega sveta. 19.45 Poročila. 20.00 Večerni koncert. 20.30 Sportna kronika. 20.35 Pesta glasba. 21.00 Schuman: Simfonija št. 4. 21.25 Beethoven: Prometheus, uvertura. 21.30 Izbrana lirika. 21.40 Večerne melodije. 22.00 Gounod: Romeo in Julija. 1. in 2. dejanje. 23.05 Nočni motivi.

TRST I.

8.45 Odlomki iz oper. 9.20 Godbe na pihala. 12.00 Iz tedenskih sporedov. 16.30 Musorgski: «Boris Godunov» 2. del. 17.30 Prenoš simfoničnega koncerta iz Rima. 19.15 Sportna vesti. 21.00 Igra pianist Luciano Sangiorgi. 22.00

Koncert «Tržaškega instrumentalnega ansambla».

ZLOVENIJA

327,1 m, 202,1 m, 212,4 m

9.40 Dopoldanski simfonični koncert. 11.40 Opoidanski spored orkestralne glasbe. 12.30 Poročila. 12.40 Zablavljeni glasba. 13.00 Pogovor s poslušalci. 15.10 Iz opretnega sveta. 16. Igra godbe na pihala. 16.30 Linhart: Zupanova Mica. 17.30 Promenadni koncert. 18.15 Zvijezdeni in del skladatelja Jakoba Aljaža. 19.20 Glasbena medigra. 20.00 Giuseppe Verdi: Ples v maskah, odlomki iz opere. 21.00 Melodije in ritmi. 22.00 Poročila. 22.15 Zablavljeni glasba.

PONEDELJEK, 12. jan. 1953

JUGOSLOVANSKE GOSPODARSTVA

254,6 m ali 1178 kc

7.00 Poročila. 7.15 Slovenske narodne. 11.00 Igra orkestra JLA iz Portoroža. 11.20 Zena in dom. 13.30 Poročila. 14.30 Iz športnega sveta. 14.40 Domači zvoki. 17.30 10' veselih melodij. 17.40 Pester spored za Bučino. 18.15 45' igra iz nemški zabavni orkestri in solisti. 19.00 Večerne vesti. 23.10 Glasba za lahko noč. 23.30 Zablavljeni poročila.

TRST II.

306,1 m ali 980 kc-sek

11.30 Zablavljeni glasba. 12.10 Za vsakega nekaj. 13.00 Pesta operetna glasba. 13.30 Kulturni obzorik. 13.40 Dvorakove skladbe. 17.30 Plesna glasba. 18.15 Edvard Elgar: Koncert za violino in orkester. 18.55 Saint Saens: Violinska koračnica iz Alžirske suite. 19.00 Mamica pripoveduje. 19.15 Koncert sopranistke Ondine Otta. 19.35 Vesela glasba. 19.45 Poročila. 20.00 Slovenski motivi. 20.30 Sportna kronika. 20.40 Pesta glasba. 21.00 Književnost in umetnost. 21.30 Gounod: Romeo in Julija. 3. in 4. dejanje. 22.50 Večerni ples.

TRST I.

11.30 Simfončna glasba. 17.30 Variacije. 21.05 Vokalni in instrumentalni koncert. Dirigent A. Simonetto s sodelov. sopranistke E. Barbato in basista Borisa Hristova: prenos iz Turina.

SLOVENIJA

327,1 m, 202,1 m, 212,4 m

12.00 Opoidanski spored orkestralne glasbe. 12.30 Poročila. 12.40 Pester spored slovenskih narodnih. 15.10 Nekaj Lisztovih etud in Brahmovih balad. 16.00 V svetu opernih melodij. 17.20 Lahka glasba. 18.00 Nekaj popularnih popev. 18.30 Jezikovni pogovori. 18.40 Poje Mariborski komorni zbor. 19.00 Radijski dnevniki. 19.20 Glasbena medigra. 19.30 Reklame. 19.40 Igra Ljubljanski plesni sekstet. 20.00 Okno v svet. 20.10 Prenoš simfoničnega koncerta orkestra Slovenske filharmonije. 22.00 Poročila. 22.15 Ritmi in melodije.

UVOZ

IZVOZ

IVAN RIBARIČ

ZALOGA TRDEGA LESA IN GORIVA

URADI: UL. CRISPI TEL. 93-502

Skladišče: Ul. delle Milizie št. 17-18 - Tel. 96-510

Stara in znana trdha

TULIAK RODOLFO

ki se je preselila v

Ul. della Guardia 15

tel. 95089

z zadovoljstvom obvešča svoje odjemalce, da ima na razpolago novo vrsto šivalnih strojev svetovne znanosti

SIMCA KAYSER

s križnim šivom za gumbice, prihitevanje gumbov in čipk ter vezanje brez okvira.

25-letno jamstvo. Napredaj rabljeni poglobljivi stroji in v omari. Vzamemo v račun in dobro plačamo rabljene stroje. Popravila z jamstvom. Obročno odplačevanje po 50 lir dnevno brez predplačila. Brezplačen pouk v vezanju.

ZADNJA POROČILA

Naš tedenski pregled

(Nadaljevanje s 3. strani)

dem — je manjši kot zadnja dva, za pomoč tujini pa milijard čedno postavi 8 milijard dolarjev. Koliko bo od tega ostalo celoga, bo odločil Kongres, u katerem imajo republikanci neznatno večino, kar pa prav v tem primeru ne pomeni mnogo, ker so že v prejšnjem Kongresu številni demokratični predstavniki in senatorji potegnili z republikanci, ko je bilo treba črtati kreditne tujini.

Za konec še nekaj besed o De Gasperijevem potovanju v Atene. Zanjde čase stoji italijanska diplomacija pod neretno zvezdo. Zaostrija je odnose z Jugoslavijo do najnižje močne mere, potem pa poskušala izsiljevati. Na atlantski konferenci v Parizu se je to klavirno ponosredilo, najnovejša dodelitev izredne ameriške pomoči 20 milijonov dolarjev Jugoslaviji (izven načrta za tristransko pomoč) pa pomeni nov poraz izsiljevalstva prizadevanja palače Čiči. Tudi v Jugoslaviji so povedali, kaj si mislijo o rimskih mane. Vrh: izsiljevati se ne pustimo! Za svojo obrambo znamo poskrbeti sami, če bi nas na kdo poskušal izsiljevati, bodo to najbolj občutili tisti, ki bi jih v primeru napada Jugoslavija lahko ščitila. «Tisti» — to je Italija, ki je kljub vsemu ustvarila le ev prvi liniji od zadaja.

Kaže, da tudi v Atenah De Gasperijev manevrom ni usojen boljji konec. Grki se ne predobro zavedajo, kako važna je Jugoslavija za obrambo Balkana in koliko lahko v tem pogledu pričakujejo od Italije. Je pa še nekaj: v italijanskem tisku so se začele pojavljati napihnjene besede o «balkanski politiki» Italije, o «italijanski ologiji na Balkanu» itd.; tega seveda ne razumejo tako, da ima Italija interes in dolžnost, da živi z balkanskimi državami v dobrih, enakopravnih odnosih, temveč tako, da ima Italija pravico, podedovano še tam iz Cezarjevih in novjših Mussolinijevih časa, da na Balkanu komandira, da ima to področje za nekak svoj lovski rezervat. Kaj to pomeni, so Grki na lastni koži občutili, pa naj bo to barbarski požig Korinta ali pred našim štetiem ali pa zahrbni napad leta 1940. Zato je tudi razumljivo, da imajo kadrova razumevanja ne za rimske spletke, ne za razne balkanske politike žalosnega spomina.

Italijanska diplomacija pa se je vrgla na čudno pot, ki Italiji ne bo prinesla nobene koristi.

r. c.

NAGIB USTANAVLJA svojo politično organizacijo

Vojaški odbor hoče ustanoviti široko »osvobodilno gibanje«, ki bi zajelo več milijonov članov - Cilji novega gibanja - Nagibov govor ob obelaitci bojev na sueskem področju

LONDON, 10. — V dobro poučenih krogih zatirajo, da se bodo kmalu začeli razgovori med egiptovskim ministrskim predsednikom Nagibom in med angleškim veleposlanikom v Karu Stevensonom. Govorila bosta tudi o možnostih sodelovanja Egipta v obrambni organizaciji Srednjega vzhoda.

KAIRO, 10. — Egiptovski ministri predsednik Mohamed Nagib je skupno s številnimi častniki svojega poveljstva prisostvoval komemoraciji črtv, ki so padle v osvobodilni bitki proti Angležem na področju Sueškega prekopu. Komemoracija je bila ob obelaitci lanskih dogodkov v Egiptu.

V svojem govoru je general Nagib citiral verz iz korana o tistih, ki «bodo večno ostali živi v raju, ker so umrli za plemenito in pravično stvar, nato pa je poudaril, da Egiptanci ostajajo zvesti svoji nalogi in da bodo izvršili naloge, ki jim je bila poverjena, bodisi da bodo živel svobodno v svoji domovini, bodisi da bodo častno padli zanje.

Podpokornik Nasser, eden izmed glavnih predstavnikov vojaškega gibanja, pa je dejal: «Največja pobude, ki jo moremo izkazati spominu mučeniških črtv, je da se nadalje služimo plemenitim ciljem, za katere so oni dali življenja».

Egiptovsko vojaško gibanje, ki je lani izvedlo državni udar in pripeljal generala Nagiba na oblast, je ustanovilo svojo množčno organizacijo, ki se bo imenovala «civilna osvobodilna organizacija». Ta organizacija se postavlja nasproti vladistični stranki, ki se vedno trdi, da je najmočnejša politična sila v Egiptu.

«Osvobodilna organizacija», katere predsedstvo so ponudili Nagibu, ima v svojem programu naslednje cilje: 1. izgradnja egiptovske družbe na osnovi evre v Alaha in domovino, zaupanja in lastne cilje osvoboditve izpod tujega političnega, gospodarskega in socialnega imperializma, 2. obrnitev vseh osnovnih pravic in svobod, dvig kulturne ravni državljana, vzgoja državljanov in spoznavanju njihovih družbenih pravic in dolžnosti, po gestlu novega režima; disciplina in delo.

Novo politično gibanje namerava vzpostaviti močno organizacijo po vsem Egiptu in nabirati pripadnike med razumniki, delavci in kmeti, da bi doseglo več milijonov vpisanih članov. Imena voditeljev nove organizacije bodo objavili 23. januarja, ko u poteklo šest mesecev od Nagibovega državnega udara.

Gibanje bo imelo svoje člene v PUSAN, 10. — Kot uradno poročila južnokorejske policije, je 233 oseb utonilo pri brodomu obalnega parnika, ki je vozil med pristaniščema Pusan in Jomu. Parnik «Cung kjong» (147 ton) se je prevrnil v hudem viharju približno 6 milj od Pusana. Od potnikov in osadke so rešili samo sedem oseb, med njimi tudi kapitana, ki so ga nato aretirali, ker je dovolil, da se je na parnik vkrvalo preveč potnikov. Parnik je bil zgrajen za prevoz 100 potnikov, medtem ko tovarna sploh ne bi smeli naložiti. Ob nesreči pa je bilo na ladji 240 oseb in še 100 več riža.

Snežni viharji v ZDA

NEW YORK, 10. — V severovzhodnih predelih ZDA divjajo hude snežne nevihte, ki so doslej povzročile smrt vsaj 22 oseb. Zaradi viharjev je postal oviran železniški in cestni promet; mnogi električni daljnovodi so prekinjeni. Zaprtih je več sto šol, letalski promet pa skoraj ves počiva.

Snež je vedno pada. V mestu Norkal v državi Connecticut je župan proglasil izjemno stanje, ker je sneg pretrgal 33 vodov visoke napetosti.

V državi New York, v nekaterih južnih predelih in ob tihomorski obali pa so bili hudi nalihi, ki ponekod še trajajo, združeni z močnim vetrom, ki je napravil veliko škodo na daljnovodih. Več kot 100.000 hiš je brez električnega toka. Ob tihomorski obali se zaradi močnega dežja boji jo poplav.

Zakonca Rosenberg prosita za pomoč

WASHINGTON, 10. — Julius in Ethel Rosenberg sta poslala danes iz kazalnice Sing Sing

233 OSEB UTONILO pri brodolomu v Koreji

Prevrnil se je obalni parnik, na katerega se je vkrvalo preveč potnikov - Samo 7 oseb se je rešilo

PUSAN, 10. — Kot uradno poročila južnokorejske policije, je 233 oseb utonilo pri brodomu obalnega parnika, ki je vozil med pristaniščema Pusan in Jomu. Parnik «Cung kjong» (147 ton) se je prevrnil v hudem viharju približno 6 milj od Pusana. Od potnikov in osadke so rešili samo sedem oseb, med njimi tudi kapitana, ki so ga nato aretirali, ker je dovolil, da se je na parnik vkrvalo preveč potnikov. Parnik je bil zgrajen za prevoz 100 potnikov, medtem ko tovarna sploh ne bi smeli naložiti. Ob nesreči pa je bilo na ladji 240 oseb in še 100 več riža.

Nesreča se je zgodila na kraju, ki ga imenujejo «ladski grob». Tudi lansko leto je na istem kraju doživelo brodolom več parnikov.

Kapitan ladje, dva člana posadke in štiri potniki so preplavali 800 metrov do majhna glasa otoka v bližini kraja nesreče.

Zjutraj je prišlo na kraj, kjer se je ponoi dogodila nesreča, več ladij in čolnov, da bi pomagali pri reševanju. Na 53. Ostankov prevrnjeno ladje ni bilo več videti, po morju pa so plavalu številna trupla žrtve nesreče. Preživeli niso več našli.

Eiffelov stolp bodo prebivali

PARIZ, 10. — Eiffelov stolp so začeli barvati. Dela bodo trajala tri leta, 300 metrov visoki stolp, ki je bil zgrajen za svetovno razstavo leta 1889, bodo prebivali v treh barvah, ki pa se bodo zdeli opazovalcem kot ena sama rumenkasta barva zaradi vpliva razdelitve prahu v raznih višinah.

Dr. N. GIGLIA

ZDRAVNIK KIRURG ZOBOZDRAVNIK

Izdeluje proteze v jeklu, zlatu, kavčuku in plastiki. — Zdravi z najmodernejšimi sistemi.

Sprejema od 9. do 13. ure in od 15. do 20. ure.

TRST - Ul. Torrebianca št. 43 (vokal Ul. Carducci) - Tel. 71-18

Mizarji podjetniki kmetovalci! Deske smreke, mare smre in trdi les in tra me nudi, najugodnejše

CALEA TRST viale Sannino 24 Tel. 90441

Prvovrstne likerje, žgonje in sirupe dobite pri stari TVRDKI

JAKOB PERHAUC TRST, Ul. Xydias 6 - Tel. 96332

KROJAČNICA ZA ŽENSKÉ MOŠKE

JOSIP KRAVOS TRST, Ul. Brondesia 53, Sv. Ivan

ki zadovolji in se trudi, da ugodi vsakemu okusu

NAROCNINA Cena A: mesečna 350, četrtletna 900, polletna 1700 celoletna 3200 lir. Fed ljud, repub. Jugoslavija. Izvod 10, mesečno 410 lir. Poštni tekoči račun za STO ZVU. Začetništvo tržaškega tiska Trst 11.5374 - Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska Ljubljana Trg revolucije 19 tel. 40-004 tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 606-90332-7 - Izdaja Založništvo tržaškega tiska 11.202

Opozorjamo vas na sledeče oddaje: Jug. cone Trsta: 16.30: Slušna igra: Ljudje na Brgu. — Trst II: 18.25: Koncert pianista Gabriella Devetaka, 21.00: Schuman: Simfonija št. 4. — Trst I: 16.30: Musorgski: «Boris Godunov» 2. del. — Slovenija: 16.30: Linhart: Zupanova Mica. 20.00: Giuseppe Verdi: «Ples v maskah», odlomki iz opere.

RADIO